

ΕΞΕΥΩΝΥΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ "ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ"

3

ΤΕΥΧΟΣ • ΜΑΡΤΙΟΣ 2006

ΔΙΚΤΥΟ
ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

ΦΑΣΜΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
Ζητ. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΕΝΤΡΟΠΙΑ ΧΗΜΙΚΟΥ
ΑΝΑΠΝΟΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΑΝ.Α.ΔΡΑΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΑΝ.Α.ΔΡΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

2-3 ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ **4-5** ΕΚΠΑ Α.Ε. και Πανεπιστήμια Coca Cola **6** ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΕΣ **7-8** ΕΘΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ· **11** ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΑΛΥΣΗ **9-10** ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ: ΜΕΤΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Ή ΜΕΤΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ; **11** ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΠΕΡΑΣΤΕ ΑΠΟ ΤΟ... ΓΙΑΤΡΟ **12-15** ΤΟ ΤΡΞΙΔΙ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ: Απ' την παραγωγή στην κατανάλωση...κι απ' την κατανάλωση στην ανεξάρτηση. **16** Η ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΥ... **17-19** ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ **20** ΤΟ ΣΚΛΗΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ **21** ΟΙ ΠΟΡΝΕΣ ΚΙ Η ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΧΕ ΠΑΝΤΑ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ **22-24** ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΪΝΣΤΑΪΝ... **25** Ο ΜΑΡΞ ΣΤΟ Σ(Τ)ΟΧΟ **26-27** ΟΔΑΡΑ - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΗΣ **28-31** ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Κυβέρνηση εναντίον Κοινωνίας

Αυτή η αναμέτρηση έρχεται στο προσκήνιο συνέχεια, σε κάθε νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης, σε κάθε δήλωση των υπουργών της. Τελευταίο «κρούσμα» τα κυβερνητικά, αλλά με πλήρη δικομματική συναίνεση ΠΑΣΟΚ – ΝΔ, σχέδια για την αναθεώρηση του Συντάγματος. Μαθαίνουμε λοιπόν ότι μεταξύ άλλων προτείνονται: η άρση της μονιμότητας στο δημόσιο, η αλλαγή του άρθρου 24 στην κατεύθυνση της χαλάρωσης της προστασίας των δασών και του περιβάλλοντος, η ίδρυση Συνταγματικού δικαστηρίου που θα παρακάμπτει το «άβολο» Συμβούλιο της Επικρατείας αλλά και η αναθεώρηση του άρθρου 16 ώστε να επιτρέπεται η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων!

Προφανώς όλα τα παραπάνω μέτρα εντάσσονται στο συνολικό πολιτικό σχέδιο του συνασπισμού εξουσίας για την εμπέδωση, σταθεροποίηση και συνταγματοποίηση του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού. Για να μην ξεχνάμε τι περιλαμβάνει το εν λόγω σχέδιο να θυμίσουμε την απελευθέρωση του ωραρίου, την ιδιωτικοποίηση των ΔΕΚΟ, τον ληστρικό προϋπολογισμό με μείωση της χρηματοδότησης για την παιδεία, τη λεηλασία μισθών και συντάξεων αλλά και την αστυνομοκρατία – τρομοκρατία καθώς και το γενικευμένο παρακράτος παρακολουθήσεων.

Στο ίδιο πολιτικό σχέδιο εντάσσεται και η εκπαιδευτική πολιτική με την ψήφιση των νόμων για αξιολόγηση, ΙΔΒΕ, ΔΟΑΤΑΠ αλλά και οι σκέψεις για κατάργηση του Ασύλου.

Για τα «μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά» πανεπιστήμια

Εμείς θα τα λέμε με το όνομά τους: ιδιωτικά... Όσο για το «μη κερδοσκοπικά».. Μήπως να υποθέσουμε ότι η αναθεώρηση του Συντάγματος απευθύνεται σε φιλελεύθερους, γενναϊόδωρους επιχειρηματίες που εκλιπαρούν το κράτος να τους επιτρέψει να ιδρύσουν Πανεπιστήμια για να μορφώσουν την κοινωνία; Ακούγεται τουλάχιστον αφελές! Οι εμπνευστές των ιδιωτικών πανεπιστημίων δεν νοιάζονται καθόλου για τον απελευθερωτικό και κοινωνικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Όπως έδειξαν στα κείμενα τύπου «συνθήκη Μπολόνια» αλλά και στην εισήγηση της «επιτροπής σοφών» δεν θέλουν στερεή επιστημονική συγκρότηση των σπουδών, αρνούνται τον ακαδημαϊκό και δημόσιο χαρακτήρα του πανεπιστημίου και τον κοινωνικό του ρόλο. Προτάσσουν την διάσπαση των προγραμμάτων σπουδών και των πτυχίων και την ακύρωση των συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων. Οι επιστήμονες, κατάλληλα εξοπλισμένοι με βαθιά γνώση του αντικειμένου τους για να αντεπεξέρχονται στη γρήγορη πρόοδο της επιστημονικής σκέψης δεν τους κάνουν. Προτιμούν στενά ειδικευμένους, αναλώσιμους και απασχολήσιμους.

Η πολιτική του νεοφιλευθερισμού προσπαθεί να εισάγει τη λογική του κέρδους και της ελεύθερης αγοράς σε κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής. Είναι δεδομένο πως με την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων ισχυροί επιχειρηματίες θα αποκτήσουν κεντρική θέση στο εκπαιδευτικό σύστημα. Τα οικονομικά συμφέροντα θα αποκτήσουν ισχυρό λόγο και καταλυτικό έλεγχο στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Με λίγα λόγια αντί να ελέγχουν οι πολίτες και η κοινωνία την μόρφωση νέων θα την ελέγχει το κεφάλαιο και με τη βούλα του Συντάγματος! Για την αριστερά η εκπαίδευση είναι κοινωνική υπόθεση, μας αφορά και μας επηρεάζει όλους, και δεν την εκχωρούμε σε κανέναν επιχειρηματία. Είναι σαφές ότι η «επιτυχία» των ιδιωτικών πανεπιστημίων περνάει μέσα από την πλήρη απαξίωση του δημόσιου Πανεπιστημίου που εδώ και χρόνια έχουν μεθοδεύσει οι νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις του δικομματισμού. Δεν θα τους αφήσουμε να συνεχίσουν έτσι! Υπερασπιζόμαστε το δημόσιο πανεπιστήμιο κόντρα στην απαξίωση του. Να το κάνουμε καλύτερο και να μην το παραδώσουμε στα χέρια του κάθε κερδοσκόπου...

Της σύνταξης και όχι της γραμμής

ΕΚΠΑ Α.Ε.

Η εξαγγελία του πρωθυπουργού την ημέρα ψήφισής του προϋπολογισμού για συνταγματική αναθεώρηση έφερε στην ημερήσια διάταξη το ζήτημα των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Το ζήτημα είναι πολύ σπουδαίο και δεν περιορίζεται μόνο στην ίδρυση και αναγνώριση των ιδιωτικών. Το κυρίαρχο ερώτημα είναι πώς βλέπει η κυβέρνηση το ρόλο των δημοσίων πανεπιστημίων σε μια «διευρυμένη αγορά εκπαίδευσης», όπως την ονομάζει.

Τα τελευταία χρόνια, παρατηρούμε μία έντονη προσπάθεια των εκάστοτε κυβερνήσεων να αναδιαρθρώσουν το «δημόσιο» εκπαιδευτικό σύστημα στην κατεύθυνση της εμπορευματοποίησης της γνώσης και της προσαρμογής της στις ανάγκες της αγοράς. Η προσπάθεια αυτή άρχισε να παίρνει μια πιο συγκεκριμένη μορφή το 1999 στην Μπολόνια της Ιταλίας και ονομάστηκε διαδικασία της Μπολόνια. Η διαδικασία της Μπολόνια στηρίζεται στο τρίπτυχο ανταγωνιστικότητα-απασχολησιμότητα-κινητικότητα.

Χρησιμοποιώντας κανείς τον όρο ανταγωνιστικότητα θα πρέπει να αναφερθεί τόσο στο διδακτικό έργο όσο και στην έρευνα που διεκπεραιώνεται μέσα στο πανεπιστήμιο. Ουσιαστικά, γίνεται προσπάθεια δημιουργίας πανεπιστημίων-καταστημάτων έρευνας. Δηλαδή τα θα υπάρχει ανηλε-

ής ανταγωνισμός για το ποιο ίδρυμα θα προσφέρει την πιο συμφέρουσα για τις επιχειρήσεις έρευνα. Ας αναλογιστούμε, πόσο επικίνδυνο θα ήταν αν σε επιστήμες όπως η ιατρική, η έρευνα γινόταν με αποκλειστικό στόχο να εξυπηρετήσει οικονομικά συμφέροντα κάποιας επιχείρησης ή φαρμακευτικής εταιρίας και όχι κοινωνικές (ιατρικές) ανάγκες του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Η επιχείρηση, ως χρηματοδότης, πιθανόν θα μπορεί να επεμβαίνει τόσο στην διαδικασία, όσο και στο αποτέλεσμα της έρευνας.

Το ζήτημα της ανταγωνιστικότητας για το ελληνικό πανεπιστήμιο δεν σταματάει εδώ. Σχετίζεται και με την προσέλκυση πελατών-φοιτητών αλλά και με τον τρόπο χρηματοδότησης. Εξάλλου μη ξεχνάμε ότι το ιδανικό ανταγωνιστικό πανεπιστήμιο σε μία φιλελεύθερη καπιταλιστική κοινωνία είναι αυτό που ανταποδίδει το μέγιστο

κέρδος με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Τίθεται συνεπώς ένα πολύ σοβαρό ζήτημα υποταγής του δημόσιου πανεπιστημίου σε ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια λειτουργίας.

Η έννοια της απασχολησιμότητας σχετίζεται με τα εργασιακά και επαγγελματικά δικαιώματα των απόφοιτων της «νέας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης». Αναφέρεται στην ικανότητα που θα έχει ο απόφοιτος ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος, να απορροφηθεί στην αγορά εργασίας και τις δεξιότητες που έχει αναπτύξει κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής του ώστε να είναι «χρήσιμος» (τουλάχιστον για λίγο) στην αγορά εργασίας. Το πρόβλημα είναι ότι ο απόφοιτος θα έχει λάβει αποσπασματικές και εφήμερες γνώσεις οι οποίες γρήγορα θα γίνουν παρωχημένες και άχρηστες (λόγω της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου), αφού αντικειμενικός σκοπός είναι μια ταχεία και φθηνή διαδικασία δημιουργίας εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού.

Αναγκαίο κακό λοιπόν για την επίτευξη των παραπάνω, είναι αφενός η παρέμβαση στο πρόγραμμα σπουδών, αλλά και η συμπίεση της προπτυχιακής διαδικασίας στα τρία χρόνια. Την τριετή αυτή διαδικασία θα ακολουθεί ένας μεταπτυχιακός κύκλος σπουδών (που θα πληρώνουν οι φοιτητές)

ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ COCA-COLA

ο οποίος θα είναι και αυτός με τη σειρά του προσκολλημένος στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Βέβαια επειδή οι γνώσεις που θα λαμβάνουν οι φοιτητές γρήγορα θα αχρηστεύονται, θα αναγκάζονται να επανακαταρτώνται εφόρου ζωής, είτε μερικώς είτε ολικώς. Αυτή την ανάγκη έρχονται να καλύψουν τα ΙΔΒΕ τα οποία θα λειτουργούν με δίδακτρα που θα πληρώνουν οι φοιτητές.

Είναι προφανές ότι η μελλοντική διάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος θα είναι πολύ πιο απροσέλαστη και ταξική απ' ό τι είναι σήμερα. Αυτοί οι ταξικοί φραγμαί θα αναπαράγονται προφανώς και στο επίπεδο της αγοράς εργασίας και της μισθοδοσίας. Και όλα αυτά γίνονται και θα γίνονται σ ένα δημόσιο κατά τα άλλα πανεπιστήμιο.

Η κινητικότητα αναφέρεται στην ικανότητα των φοιτητών να κάνουν βόλτες στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια κάνοντας ένα μάθημα στο Λονδίνο, ένα στο Βερολίνο, ένα στο Παρίσι, ένα στη Σόφια κτλ και συλλέγοντας από δω και από κει «credits» ή αλλιώς πιστωτικές μονάδες. Έλα όμως που το πανεπιστήμιο δεν είναι interail και οι φοιτητές διακτινιζόμενες μονάδες εκμάθησης δεξιότητων. Τα προγράμματα σπουδών των πανεπιστημίων για να έχουν

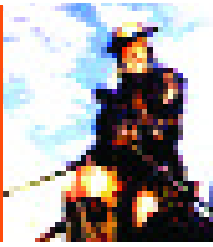
την ικανότητα μετάδοσης επιστημονικής γνώσης πρέπει να έχουν συνοχή και συνέχεια αλλιώς δε μπορούμε να μιλάμε για πτυχία αλλά φακέλους ατομικών δεξιοτήτων.

Το πανεπιστήμιο είναι γέννημα της απελευθέρωσης της ανθρώπινης σκέψης, αποτελεί τον πιο ισχυρό ιδεολογικό μηχανισμό που μέσα στην ιστορία με θετική και αρνητική ορισμένες φορές συνεισφορά. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι μέσα από τα δημόσια πανεπιστήμια ζυμώθηκαν και προέκυψαν αντιστάσεις και νίκες απέναντι σε χούντες, σε φασιστικά και ολοκληρωτικά καθεστώτα, σε κατεστημένες ιδεοληψίες. Η προώθηση της ιστορίας του πανεπιστημίου και της δημοκρατικής του λειτουργίας αποτελεί το κυρίαρχο διακύβευμα όχι μόνο της σπουδάζουσας νεολαίας της εποχής μας και των εμπλεκομένων με την τριτοβάθμια εκπαίδευση αλλά της κοινωνίας.

“Δεν πρέπει να έχεις γνώση χωρίς χαρακτήρα και επιστήμη χωρίς ανθρωπιά”.

Μαχάτμα Γκάντι

Ζαχαριάδης Θανάσης-Δίκτυο Φαρμακευτικής
Ζαχαριάδης Κώστας-ΑΝΑ.Π.ΝΟΗ Βιολογικού

Οι σύγχρονοι ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΕΣ

Αυτή η σελίδα δεν είναι αφιερωμένη στον Δον Κιχώτη, τον ήρωα του Μικαέλ Θερβάντες, αλλά σε όσους υιοθετούν τον Δονκιχωτισμό ως ιδεολογία και πολιτική πρακτική.

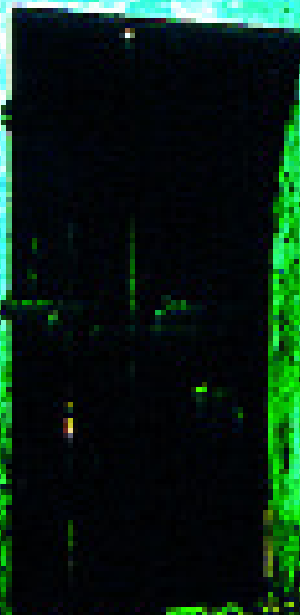
Ο Δον Κιχώτης ήταν ένας άρρωστος ψυχικά άνθρωπος, φαντασιόπληκτος, που παντού γύρω του έβλεπε εχθρούς οι οποίοι ήταν ανύπαρκτοι και πάλευε ατελείωτες ώρες μαζί τους.

Οι σύγχρονοι Δον Κιχώτες, δυστυχώς δεν είναι λίγοι, βλέπουν και αυτοί ανύπαρκτους εχθρούς (ή θέλουν να βλέπουν ανύπαρκτους εχθρούς - ετσι τους βολεύει). Βλέπουν ότι το ΔΙΚΤΥΟ είναι με την διαδικασία της Μπολονια, με τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών, με την εξίσωση των πτυχίων με Bachelor μέσω του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Ότι οι καθηγητές είναι ταξικός εχθρός και ότι οι απεργίες της ΠΟΣΔΕΠ είχαν μόνο χρηματικό κίνητρο, ότι οι δυνάμεις της ανανεωτικής και ριζοσπαστικής αριστεράς δεν είναι με τον Σοσιαλισμό, αλλά με ένα πιο ανθρωπινό πρόσωπο του καπιταλισμού, ότι η δια-

δικασία των Κοινωνικών Φόρουμ σε Παγκόσμιο, Ευρωπαϊκό και Ελληνικό επίπεδο είναι ένα κολπάκι του καπιταλισμού για να ανακόψει τον ριζοσπαστισμό, ότι το Ευρωπαϊκό Κόμμα της Αριστεράς (συμμετέχουν το Κ.Κ.Γαλλίας, η Κομμουνιστική Επανάσταση Ιταλίας μαζί με πολλά άλλα κόμματα της κομμουνιστικής ανανέωσης και της ριζοσπαστικής αριστεράς και στο συνέδριο του έστειλαν χαιρετισμό οι Φιντέλ Κάστρο και Ούγκο Τσαβες) είναι με την νεοφιλελευθερη καπιταλιστική Ευρώπη!

Οι σημερινοί Δον Κιχώτες αρνούνται την ενόπτητα της αριστεράς ακόμα και σε επίπεδο κοινωνικών αντιστάσεων, προτιμούν να μιλούν για ιδεολογικές καθαρότητες και μοναδικές επαναστατικές αλήθειες.

Κώστας Ζαχαριάδης
ΑΝΑ.ΠΝΟΗ Βιολογικού

ΕΘΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ

11 ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΑΛΥΣΗ

Τον τελευταίο καιρό η ανεύ προηγουμένου επίθεση που βιώνουμε στον χώρο του Πανεπιστημίου ολοένα οξύνεται. Έτσι παρ' όλο που η κυβέρνηση πέρασε τους νόμους για Αξιολόγηση, ΙΔΒΕ, ΔΟ-ΑΤΑΠ συμπλήρωμα διπλώματος και πιστωτικές μονάδες προσανατολίζεται τώρα στην αλλαγή του νόμου πλαίσιο 1268/82 με στόχο τη μείωση της φοιτητικής συμμετοχής στα όργανα συνδιοίκησης και την ουσιαστική κατάργηση του Ρούλου.

Γίνεται φανερό ότι περισσότερο από ποτέ υπάρχει ανάγκη αντιπαράθεσης του φοιτητικού κινήματος σε κεντρικό επίπεδο με την κυβερνητική πολιτική. Μόνος τρόπος να γίνει αυτό η επαναλειτουργία της ΕΦΕΕ (Εθνική Φοιτητική Ένωση Ελλάδας), η διεξαγωγή Πανοπουδαστικού Συνεδρίου και ο κοινός συντονισμός των αγώνων με μετωπικό αίτημα τη απόσυρση των νόμων. Η ΕΦΕΕ δεν λειτουργεί εδώ και 11 χρόνια, ή μάλλον λειτουργεί με την προ 11ετίας σύνθεση μόνο και μόνο για να ορίσει ημερομηνία εκλογών! Αναρωτιόμαστε ποιόν βολεύει αυτή η λειτουργία;

Σίγουρα τις δυνάμεις που παίζουν το ρόλο του «νομιμοποιητή» της απορρύθμισης του Πανεπιστημίου, τις δυ-

νάμεις που είναι φορείς της κυρίαρχης ιδεολογίας του άκρατου ανταγωνισμού, της διάλυσης του κοινωνικού κράτους, της επικράτησης του ιδιωτικού και επι πληρωμή ενάντια στο δημόσιο και δωρεάν. Προφανώς η ΔΑΠ μπορεί να περάσει όλα τα κυρίαρχα ιδεολογήματα με πιο αποτελεσματικό τρόπο προβάλλοντας ένα απολιτικό προφίλ αν δεν χρειάζεται να μπλεχτεί με δημοκρατικές και πολιτικές διαδικασίες και η ΠΑΣΠ είναι ουσιαστικά εξαφανισμένη από όλες τις πολιτικές διαδικασίες και απ όλους τους επιτυχημένους ή αποτυχημένους αγώνες των φοιτητών τα τελευταία χρόνια.

Ο αριστερισμός πανηγύριζε για τη διάλυση της ΕΦΕΕ... Σήμερα βρισκόμαστε στην πραγματικά παράλογη κα-

τάσταση η ΔΑΠ και η ΠΑΣΠ, μάλιστα η πάλαι πότε νεολαία ΠΑΣΟΚ είχε προγραμματίσει συνέδριο τις ίδιες μέρες που ήταν ορισμένο το Πανοπουδαστικό Συνέδριο της ΕΦΕΕ, να περνάνε την πολιτική τους για διάλυση των θεσμών που το ίδιο το φοιτητικό κίνημα είχε θέσει σαν ύστατους εγγυητές της Δημοκρατίας και να βρίσκουν χειροκροτητές μια μερίδα της φοιτητικής αριστεράς. Ειδικότερα η ΕΑΑΚ θεωρεί ότι η ΕΦΕΕ είναι αντιδραστικός θεσμός και ότι καταφέρνει να την «σπάει» ενάντια στις ΔΑΠ και ΠΑΣΠ! Η ΠΚΣ θεωρεί ότι το φοιτητικό κίνημα υπάρχει μόνο μέσα στο εσωτερικό του Συντονιστικού και δεν επιδιώκει πραγματικά την αναγέννηση του και επαναλειτουργία της ΕΦΕΕ. Η ΕΑΑΚ αδυνατεί να καταλάβει ότι αν οι ΔΑΠ και ΠΑΣΠ ήθελαν να λειτουργήσει η ΕΦΕΕ, για να «ενσωματώσουν» το φοιτητικό κίνημα, θα λειτουργούσε και σε τελική ανάλυση η σημερινή πραγματικότητα δημιουργεί συνδικαλιστική γραφεικρατία που δρα υπόγεια, βολεύεται στο θεσμικό χάος και το συντηρεί.

Το Δίκτυο Αυτόνομων Ριζοσπαστικών Αριστερών Σχημάτων δεν τρέφει απαιτήσεις ότι αμέσως η ΕΦΕΕ θα πάρει αγωνιστικές αποφάσεις και θα εναντιωθεί στην αναδιάρθρωση με αυτόματο τρόπο, αντίθετα η ΕΦΕΕ θα αποτυπώσει συσχετισμούς. Το να κρύβεις του συσχετισμούς δεν είναι αριστερή πολιτική, αριστερή πολιτική είναι να πολεμάς να τους αλλάξεις. Εμείς επιδιώκουμε τα προτάγματα, οι δράσεις και οι αναλύσεις να κρίνονται σε συνθήκες πραγματικής δημοκρατίας, να γίνεται πολιτική αντιπαράθεση μέσα στην ΕΦΕΕ, η πολιτική της απορρύθμισης να εκφραστεί σε συλλογικά όργανα και να πιτταθεί και εκεί. Βέβαια αυτά για το αριστερό και κομμουνιστικό κίνημα είναι λυμένα από το 1920 όταν ο Λένιν έγραψε στο «Αριστεριμός, παιδική αρρώστια του κομμουνισμού» ότι

«Το ίδιο παιδιάστικες και γελοίες ανοπίσεις δεν μπορεί παρά να φαίνονται σε μάς οι σπουδαίες, πολύ σοφές και τρομερά επαναστατικές συζητήσεις των γερμανών αριστερών πάνω στο θέμα ότι οι κομμουνιστές δεν μπορούν και δεν πρέπει να δουλεύουν στα αντιδραστικά συνδικάτα, ότι επιτρέπεται να παρατίσουν αυτή τη δουλειά, ότι πρέπει να βγούν από τα συνδικάτα...»

« Η ανόπτη ακριβώς «θεωρία» για τη μη συμμετοχή των κομμουνιστών στα αντιδραστικά συνδικάτα δείχνει με

τον πιο ανάγλυφο τρόπο πόσο επιπόλαια οι «αριστεροί» κομμουνιστές ανικρύζουν το ζήτημα της επιρροής πάνω στις «μάζες»...».

Απλά κάντε τη μεταφορά στην πραγματικότητα στο Πανεπιστήμιο! Το Δ.Α.Ρ.Α.Σ επιλέγει να «δουλεύει» στην ΕΦΕΕ και τα όργανα συνδιοίκησης, όσο αντιδραστικοί και αν είναι οι συσχετισμοί, επιλέγει να πολεμά για ανασύσταση της ΕΦΕΕ για να αλλάξει τους συσχετισμούς. Ο μόνος τρόπος για να πετύχουμε νίκες είναι να φτιάξουμε πλατιά μέτωπα αντίστασης. Η δημιουργία ενός ισχυρού, ενιαίου φοιτητικού κινήματος που θα συγκρούεται με την κυβερνητική πολιτική και θα νικάει περναεί μέσα από την ανασύσταση της ΕΦΕΕ. Δεν μπορεί να μην βλέπουμε ότι συγκροτούνται αντιστάσεις απέναντι στην νεοφιλελευθερη αναδιάρθρωση τόσο από την ΠΟΣΔΕΠ (ομοσπονδία καθηγητών) όσο και από τα όργανα συνδιοίκησης όπως η σύγκλητος του ΕΜΠ που αποφάσισε τη μη εφαρμογή των νόμων αλλά και σε μικρότερο βαθμό η σύγκλητος του ΕΚΠΑ. Δεν είναι δυνατόν ο μόνος που θα λείπει να είναι το φοιτητικό κίνημα, χαμένο κάπου στις «επαναστατικές» συζητήσεις για «αντιδραστικούς» θεσμούς και «ενσωματώσιμα» αιτήματα. Εδώ και τώρα είναι αναγκαίο η πολιτική να σταματήσει να γίνεται παιχνιδάκι κάποιων για την

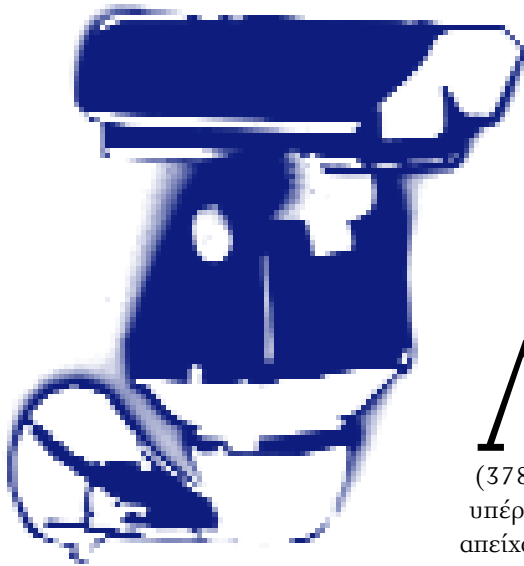
επικράτηση και την ενίσχυση των παραταξιακών γραμμών, αλλά να οξυνθούν οι αγώνες απέναντι στην άλωση του Πανεπιστημίου από τις δυνάμεις του κεφαλαίου και τους πολιτικούς εκπροσώπους τους. Αυτός ο δρόμος περναεί μέσα από τις Γενικές Συνελεύσεις, τα όργανα συνδιοίκησης, την επαναλειτουργία της ΕΦΕΕ.

Μπασκόζος Γιώργος
ΑΝ.Α.ΔΡΑΣΗ Πληροφορικής

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΜΕΤΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Ή ΜΕΤΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ;

Στο πλαίσιο των μέτρων κατά της τρομοκρατίας οι Ευρωπαίοι υπουργοί εσωτερικών συμφώνησαν στις 2/12/05 στις Βρυξέλλες στην καταγραφή και στην επεξεργασία των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και των επικοινωνιών με σταθερά, κινητά και ηλεκτρονικά μέσα.

Λίγες μέρες αργότερα, στις 14/12, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε κατά πλειοψηφία (378 βουλευτές ψήφισαν υπέρ, 197 ψήφισαν κατά, ενώ απείχαν 30) την παραπάνω οδηγία σύμφωνα με την οποία όλες οι εταιρείες και οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών θα

το κόστος της εγκατάστασης του απαραίτητου λογισμικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι ορισμένα κράτη - μέλη (σκανδιναβικά κράτη, Ιρλανδία, Σλοβακία, Σλοβενία) θεώρησαν τα μέτρα αυτά ελαστικά, ενώ η Πολωνία ζήτησε τη διατήρηση των δεδομένων για 35 χρόνια.

Είναι φανερό ότι το ηλεκτρονικό φακέλωμα που προσπαθεί να επιβληθεί στην Ε.Ε. αποτελεί βαρύτατο πλήγμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας συνιστά ένα απλουστευτικό επιχείρημα και χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για να ελέγχονται οι κινήσεις των Ευρωπαίων και να περιοριστούν οι ατομικές τους ελευθερίες. Η υποκρισία των πολιτικών είναι πλέον κατάφορη και οι αιτιολογίες που χρησιμοποιούν κάθε φορά που αποφασίζουν για τις ζωές των άλλων υποτιμούν τη νοημοσύνη των απλών ανθρώπων. Είναι γεγονός πως ήδη οι πολίτες των κρατών — μελών έχουν επωμισθεί τις συνέπειες των αποφάσεων της Ε.Ε. και των νεοφιλελεύθερων κυβερνήσεων τους οι οποίες λαμβάνονται χωρίς τη συγκατάθεση όλων των Ευρωπαίων και επιβάλλονται δήθεν προς όφελός τους. Πρόκειται λοιπόν για μια απαράδεκτη και προσβλητική απόφαση, που κάποιιοι προσπαθούν να περάσουν χωρίς σεβασμό προς τη δημοκρατία και το δικαίωμα του απόρρητου της ιδιωτικής ζωής, σύμφωνα με την οποία οι Ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να παρακολουθούνται σαν κοινοί εγκληματίες. Και όλα αυτά τα μέτρα πρέπει να ληφθούν για την υποτιθέμενη ασφάλεια της ανθρωπότητας. Γεν-

*stay tuned...

έχουν την υποχρέωση να καταγράφουν και να διατηρούν τα δεδομένα της τηλεπικοινωνιακής κίνησης των Ευρωπαίων για διάστημα από 6 ως 24 μήνες. Δηλαδή, οι τηλεφωνικές συνδιαλέξεις από κινητό και σταθερό τηλέφωνο, τα μηνύματα (SMS) καθώς και οι επικοινωνίες μέσω Internet (περιήγηση σε ιστοσελίδες και e-mail) θα παρακολουθούνται και θα διατίθενται στις αρμόδιες αρχές προστασίας δεδομένων κάθε κράτους - μέλους και σε όλες τις εθνικές δικαστικές αρχές. Επιπλέον οι Ευρωβουλευτές τόνισαν ότι οι τρίτες χώρες όπως οι Η.Π.Α. θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα κατόπιν μιας διεθνούς συμφωνίας. Τα στοιχεία που θα αποθηκεύονται θα αφορούν τον αποστολέα και τον παραλήπτη, την ώρα και τη διάρκεια της επικοινωνίας αλλά όχι το περιεχόμενο της και τον τόπο. Συγχρόνως προβλέπει ότι οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών θα αποζημιώνονται για

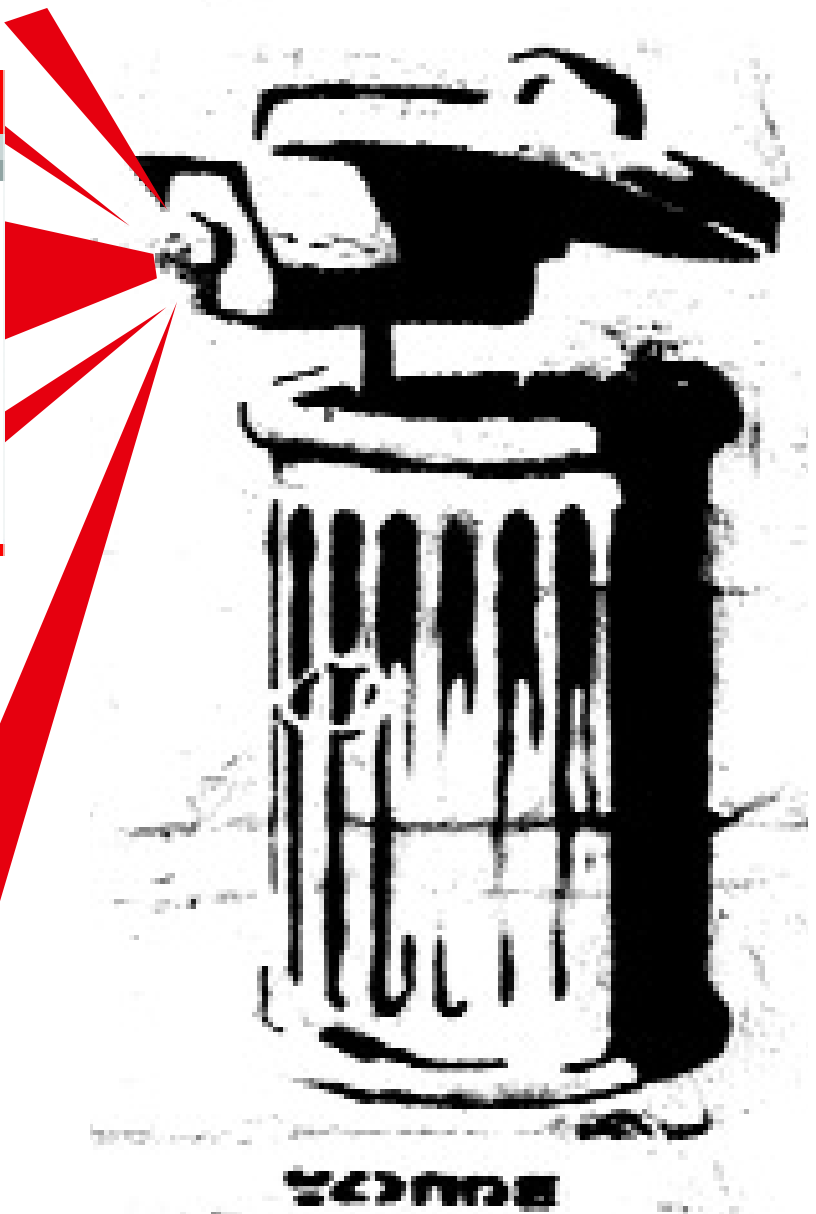
νάται έτσι το εξής ερώτημα: Θα είμαστε ποτέ ασφαλείς όσο οι αποφάσεις λαμβάνονται από τους ανα τον κόσμο εκπροσώπους του κεφαλαίου και τους ιμπεριαλιστές και επιβάλλονται στους πολίτες; Η απάντηση είναι όχι. Δυστυχώς όσα μέτρα και αν ληφθούν θα συνεχίσουμε να ζούμε μέσα στον τρόμο, αν δεν αλλάξει η νεοφιλελεύθερη φιλοπόλεμη πολιτική σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όσο αφορά την ελληνική κυβέρνηση, η στάση της απέναντι σε αυτό το κρίσιμο θέμα ήταν αναμενόμενη. Υπακούοντας, όπως πάντα, στις εντολές των δυνατών μελών της Ε.Ε., αλλά και του συσχετισμού στην Ελλάδα, συμφώνησε και δεν πρόβαλε καμία αντίσταση στην απόφαση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι η κυβέρνηση καθυστερούσε να καταθέσει το νομοσχέδιο

με το οποίο επικυρώνεται η Κοινοτική Οδηγία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, όμως οι πιέσεις των Ευρωπαίων υπουργών και ειδικά των Βρετανών δεν άφηναν περιθώρια επιλογής και έτσι το νομοσχέδιο θα κατατεθεί σύντομα. ΣΤΟ άμεσο μέλλον λοιπόν η παραβίαση των ατομικών μας ελευθεριών θα είναι επικυρωμένη και επίσημα αποδεκτή από το κράτος.

Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές ξεσπάει το σκάνδαλο των υποκλοπών. Γίνεται έτσι φανερό ότι το όργιο παρακολούθησης που οργάνωσαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και ΝΔ με πρόσχημα τους ολυμπιακούς αγώνες απλά συνεχίζει να εξαπλώνεται με αμείωτη ένταση. Μάλιστα είναι σαφής η εμπλοκή ξένων μυστικών υπηρεσιών όπως των ΗΠΑ. Χρέος όλων των δημοκρατών πολιτών είναι να αντιδράσουν στα μέτρα κατά της δημοκρατίας.

Κωμοπούλου Κωνσταντίνα
ΑΝ.Α.ΔΡΑΣΗ Πληροφορικής

Για δουλειά περάστε από το ...γιατρό

Τα προσωπικά δεδομένα, το ιατρικό απόρρητο και τα νέα δεδομένα στο εργασιακό τοπίο

Πριν από λίγο καιρό, ένα e-mail άφησε άφωνο νεαρό στέλεχος μεγάλης εταιρείας πληροφορικής: «Μου ζήτησαν από την εταιρεία να κάνω εξετάσεις αίματος και να συμπληρώσω ιατρικό ιστορικό με ασθένειες που είχαν οι γονείς. Μου πέρασαν πολλά από το μυαλό. Πού ξέρω πώς θα χρησιμοποιήσουν μετά το αίμα που θα δώσω; Αν κάποια στιγμή κάνουν ανάλυση DNA για να δουν την προδιάθεση σε διάφορες ασθένειες; Ζήτησα να έχω αναλυτικά το είδος των εξετάσεων και μεταξύ άλλων είδα ότι υπήρχε εξέταση για AIDS. Άλλος συνάδελφος απέκρυψε ότι οι γονείς του πάσχουν από καρκίνο. Αν το μάθουν στην εταιρεία, σίγουρα θα βάλουν στοίχι στην εξέλιξή του. Θα επενδύσουν χρήματα σε κάποιον που ενδέχεται λόγω κληρονομικότητας να προσβληθεί από μία τέτοια νόσο; Το δικό μου πάντως ερώτημα είναι: Ποιο εργασιακό σύμπτωμάς επιφυλάσσει το μέλλον;»

Ένα μόνο κομμάτι του παζλ είναι αυτή περίπτωση. Πολυεθνικές εταιρείες αναγκάζουν τους υπαλλήλους τους να υπογράψουν κείμενο συγκατάθεσης που αφορά «στοιχεία ταυτότητας, οικογενειακής κατάστασης, κατάστασης υγείας, απαραίτητα για την εφαρμογή αντίστοιχης εργατικής, ασφαλιστικής και φορολογικής νομοθεσίας», όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν. Αυτό φυσικά στοχεύει στη δημιουργία φακέλων προσωπικών δεδομένων, που περιλαμβάνουν φυλετική ή εθνική καταγωγή, φυσική και πνευματική υγεία, ποινικό μητρώο, θρησκευτικές πεποιθήσεις, και συνδικαλιστική δράση. Επίσης, σε κλάδους εντάσεως εργασίας και σύγχρονης υψηλής τεχνολογίας, όπου οι απασχολούμενοι είναι εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης, οι εταιρείες τους υποβάλλουν σε ψυχοτεχνικές εξετάσεις, για διερεύνηση χαρακτηριστικών της προσωπικότητας και για έλεγχο υποκείμενης ή λανθάνουσας ψυχοπαθολογίας!

Πού αποσκοπεί αυτή η πολιτική των εταιρειών;

Όπως αναφέρουν ειδήμονες γιατροί εργασίας, σήμερα στην Ελλάδα σε επιχειρήσεις τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα γίνεται κατάφωρη καταπάτηση του δικαιώματος στο ιατρικό απόρρητο από την εργοδοσία, καθώς ο ιατρικός έλεγχος επεκτείνεται σε θέματα που δεν έχουν

σχέση με το επάγγελμα και λειτουργεί ως στοιχείο αποκλεισμού του εργαζομένου και όχι προσαρμογής του στη θέση εργασίας. Στόχος της εργοδοσίας με την εξέταση του ιατρικού φακέλου και την προεπιλογή εργαζομένων είτε στην πρόσληψη είτε στη διαδικασία ανέλιξής τους είναι η αναζήτηση του «δανικού ή άριου» εργαζομένου, έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα, στο άμεσο ή στο απώτερο μέλλον να εμφανίσει ο εργαζόμενος προβλήματα υγείας, με αυτονόητες επιπτώσεις για την εταιρεία (οικονομικές και ασφαλιστικές).

Τι προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία;

Απαγορεύει να γίνεται ιατρικός έλεγχος εργαζομένων για διερεύνηση νόσων που δεν έχουν καμία σχέση με επαγγελματικό κίνδυνο και είναι άσχετες με τη φύση της εργασίας.

Είναι θεμιτό να υποβάλλεται σε ιατρική εξέταση ο εργαζόμενος για θέματα που αφορούν αερογενώς μεταδιδόμενες νόσους ή επαγγελματικές ασθένειες (π.χ εξέταση για καρδιοπάθειες σε μπασκετμπολίστα ή για κήλη σε λιμενεργάτη που θα σηκώνει βάρη). Ωστόσο, αν η εξέταση αφορά ηπατίτιδα Β ή C ή AIDS ή ειδικές λοιμώξεις μεταδιδόμενες με σεξουαλική επαφή, ο εργοδότης δεν έχει το δικαίωμα να αναγκάσει τον εργαζόμενο σε εξέταση.

Σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις προβλέπεται η ύπαρξη ιατρού εργασίας με συγκεκριμένες δικαιοδοσίες, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να διενεργεί αθέμιτες εξετάσεις, συνεργαζόμενος με την εργοδοσία εις βάρος των εργαζομένων.

Η παραπάνω νομοθεσία που φαίνεται να προασπίζει τα συμφέροντα των εργαζομένων είναι η ίδια που καταπατάται από τους εργοδότες και ερμηνεύεται όπως τους συμφέρει. Αργά αλλά σταθερά, φαίνεται να διαμορφώνεται μία νέα κοινωνία, που θα γκετοποιεί τους ανθρώπους με βάση το γενετικό τους υλικό, θα επλέγει τους δυνατότερους και θα δημιουργεί μαύρες λίστες για τους ακατάλληλους, μία απρόσωπη, οργουελική κοινωνία, την οποία οφείλουμε να αντιπαλέψουμε...

Ροπα Μαρίνα
Αριάδνη Βαλλινδρά
ΑΝ.Α. ΔΡΑΣΗ Ιατρικής

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΩΝ

Απ' την παραγωγή στην κατανάλωση... κι απ' την κατανάλωση στην απεξάρτηση

ΜΟΝΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΔΥΣΗ

Λόγω της θέσης του στο δρόμο του οπίου ανάμεσα στους αγρούς με παπαρούνες του Αφγανιστάν και την ευρωπαϊκή αγορά της ηρωίνης, το Ιράν διεξάγει στην ανατολική πλευρά του έναν πραγματικό πόλεμο κατά των λαθρεμπόρων. Τα ανοιχτά σύνορα, ο διάτρητος μηχανισμός και τα υπέρογκα κέρδη του λαθρεμπορίου καθιστούν σχεδόν μάταια αυτή την προσπάθεια αναχαίτισης και η τοξικομανία αυξάνεται στη χώρα. Αν και άμεσα ενδιαφερόμενες-τα ναρκωτικά καταλήγουν στις ευρωπαϊκές αγορές-οι δυτικές χώρες δεν παρέχουν ουσιαστική βοήθεια.

Η πρωτεύουσα της ιρανικής επαρχίας Σιστάν-Βαλουκιστάν αποτελεί τη θέση του ζωτικού σταθμού για το παγκόσμιο λαθρεμπόριο ναρκωτικών. Όταν βραδιάζει, μπορεί να δει κανείς άντρες με τζιπ και στρατιωτικά φορτηγά να πωλούν όπιο και ηρωίνη στους ντόπιους αγοραστές. Έπειτα με αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, ακόμα και με τα πόδια σε πομπές δεκάδων αμαξιών και με συνοδεία ανθρώπων εξοπλισμένων με δορυφορικά τηλέφωνα και γυαλιά νυχτερινής οράσεως και οι οποίοι κουβαλάνε μαζί τους όπλα και ρουκέτες, τα ιρανικά σύνορα κατακλύζονται με ναρκωτικά με όλα τα μέσα. Υπάρχουν ακόμα και караβάνια με καμήλες κατάλληλα εκπαιδευμένες ώστε ν' ακολουθούν το σωστό δρόμο και χωρίς συνοδεία οδηγών, οι οποίες μπορούν να μεταφέρουν μέχρι και 7 τόνους ναρκωτικά.

Οι Βαλούχοι δεν γνωρίζουν σύνορα. Συχνά με 3 υπηκοότητες για ν' αποφεύγουν τους ατέλειωτους ελέγχους στα σύνορα μεταξύ Ιράν, Πακιστάν και Αφγανιστάν έχουν μετατρέψει από πα-

λιά, το λαθρεμπόριο στη μόνη εφικτή κερδοφόρα οικονομική λύση ιδιαίτερα λόγω της ξηρασίας που πλήττει κατά καιρούς την περιοχή αυτή. Παρά την αντίθεσή τους, όσον αφορά στη χρήση ναρκωτικών, οι παραδοσιακοί ηγέτες είναι λιγότερο αυστηροί απέναντι στο λαθρεμπόριο.

Αν κι έχουν ελάχιστη συναίσθηση της καταστρεπτικής υφής του προϊόντος που μεταφέρουν, οι οδηγοί των περασμάτων στα σύνορα διακινδυνεύουν τη θανατική ποινή αν το φορτίο τους υπερβαίνει τα 30 γραμμάρια ηρωίνης ή τα 5 κιλά όπιο όταν ένα караβάνι μπορεί να μεταφέρει μέχρι 7 τόνους. Φυσικά οι δημόσιες εκτελέσεις δεν λείπουν και η πλειοψηφία των κρατουμένων που είναι στη φυλακή έχουν σχέση με υποθέσεις ναρκωτικών. Οι δυνάμεις της τάξης συλλαμβάνουν κάθε χρόνο χιλιάδες «φιλόδοξους» μαθητευόμενους οδηγούς περασμάτων που κρύβουν ναρκωτικά στα πιο ευφάνταστα μέρη όπως σόλες παπουτσιών, σωληνάρια οδοντόκρεμας, κούφια έπιπλα κλπ. Η ευρηματικότητά τους δεν συγκρίνεται παρά μόνο με το κολοσσιαίο παγκόσμιο εμπόριο ναρκωτικών που αποφέρει ετησίως 700 δις \$ σ' όλο τον κόσμο.

Η Δύση παρόλα αυτά βοηθά ελάχιστα. Σίγουρα επειδή δεν τους εκτιμά, όπως υποστηρίζουν οι περισσότεροι τοπικοί ιρανοί υπεύθυνοι. Το Αφγανιστάν κατ' αυτούς είναι το Nothingstan (Τιποτεστάν): δεν υπάρχει τίποτα παρά μόνο όπιο. Όσον αφορά στην Αμερική το πρόβλημα είναι ότι προμηθεύεται ναρκωτικά από την νοτιοανατολική Ασία και τη Λατινική Αμερική οπότε δεν την αφορά και τόσο το θέμα του Αφγανιστάν. Παράλληλα μπορεί η εισβολή των Η.Π.Α. να μείωσε κάπως τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις -αφού τις κατέστρεψε! -πάραυτα οι παραγωγί εκ-

μεταλλεύτηκαν το περιρρέον χάος για να ξαναρχίσουν ανενόχλητοι την καλλιέργειά τους.

Μπροστά στην ένδεια του Αφγανιστάν, ο αγώνας κατά του λαθρεμπορίου θα μπορούσε να κλονιστεί από ένα πρόβλημα προτεραιοτήτων. Αυτό θα εξασφάλιζε το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος στις μαφίες που ελέγχουν αυτό το παγκοσμιοποιημένο λαθρεμπόριο και θα ζημίωνε τους πιο ευάλωτους, απ' τις αφγανικές αγροτικές περιοχές που ζουν αποκλειστικά από την παραγωγή του οπίου μέχρι τα γκέτο της Ευρώπης.

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΕΦΤΟΥΝ ΣΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Η συζήτηση γύρω από τα ναρκωτικά επικεντρώνεται στις νεαρές ηλικίες και κυρίως στην εφηβική. Κι αυτό γιατί είναι αποδεδειγμένο ότι η χρήση των παράνομων ουσιών αφορά κυρίως τα νεαρά άτομα και ξεκινά στην εφηβεία. Η μεταβατική αυτή περίοδος της ζωής απ' την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση χαρακτηρίζεται από ένα σύνολο βιολογικών και ψυχοκοινωνικών αλλαγών. Το δύσκολο έργο της αναζήτησης ταυτότητας απ' τον έφηβο, είναι ίσως η σκληρότερη δοκιμασία στην οποία υποβάλλεται σ' όλη του τη ζωή. Μιλώντας όμως για «χρήση ναρκωτικών» εγκλωβίζουμε συχνά αρκετές έννοιες πολύ διαφορετικές. Γι αυτό ας ξεκαθαρίσουμε ότι σύμφωνα με ερευνητικά δεδομένα η πλειονότητα που δηλώνει χρήση, έχει περιοριστεί στη δοκιμή. Ένα μικρότερο ποσοστό μιλά για περιστασιακή ή και συστηματική χρήση, ενώ εξαρτημένοι, δηλαδή άνθρωποι που κάνουν καταναγκαστική χρήση και που η διακοπή τους προκαλεί στερητικό σύνδρομο είναι μόνο το 1-2% του γενικού πληθυσμού στην Ελλάδα. Παρασυρόμαστε επίσης και μιλάμε για χρήση παράνομων ουσιών,

ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

ξεχνώντας ότι η χρήση νόμιμων ουσιών και ιδιαίτερα του οινοπνεύματος, αφορά σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό νέων και μπορεί να έχει εξίσου δυσάρεστες συνέπειες.

ΧΡΗΣΗ, ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η κύρια ουσία εξάρτησης στην χώρα μας είναι η ηρωίνη. Λίγο πιο κάτω από το 90% των χρηστών που καταφεύγει σε βοήθεια στις αρμόδιες υπηρεσίες είναι χρόνιοι ηρωινομανείς. Η κοκαΐνη συγκριτικά με τους δείκτες της Ευρώπης κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα (2,2%) αλλά με αυξητικές τάσεις και ομοίως οι χρήστες που ζητούν βοήθεια για την κάνναβη (7%). Αντίθετα στην υπόλοιπη Ευρώπη η δημοφιλέστερη ουσία ήταν και είναι η κάνναβη όμως τελευταία παρατηρείται ιδιαίτερο πρόβλημα με τα νέα συνθετικά ναρκωτικά.

Η ηλικία πρώτης χρήσης οποιασδήποτε ουσίας είναι τα 15 έτη. Γύρω στα 18 με 19 γίνεται η πρώτη χρήση της κύριας ουσίας κατάχρησης και 6 με 7 χρόνια μετά ο χρήστης ζητάει βοήθεια.

Τα θεραπευτικά προγράμματα στην Ελλάδα καλύπτουν και τις 2 επιλογές (στεγνά και υποκατάστασης με μεθαδόνη).

Οι χρήστες ασθενούν κυρίως από ηπατίτιδα C (σε ποσοστό 60-80% των χρηστών ενδοφλέβιων ναρκωτικών). Ακολουθεί η ηπατίτιδα B (4-6%) και το AIDS (0,5-1,5%).

Οι λίστες αναμονής στα προγράμματα απεξάρτησης αντί να εξαφανιστούν αυξήθηκαν κατά 25%. Και μαζί τους αυξήθηκε επικίνδυνα και ο χρόνος αναμονής στα 3 χρόνια. «Εάν χρειαστεί να περιμένω 3 χρόνια τη λίστα θα την αναιρέσει ο θάνατός μου», δήλωσε χαρακτηριστικά ένας χρήστης ηρωίνης.

Υπάρχουν αποδείξεις ότι χρήστες

που μπήκαν στη φυλακή για να «τους λύσουν το πρόβλημα» κατέληξαν σε χειρότερη κατάσταση. Πάνω στη φάση της στέρησης, στην ταλαιπωρία αυτή που θολώνει το μυαλό, καταπίνανε ξένα σώματα (ξυραφάκια, λαμπτήρες, τζάμια, προύνια) για να αναγκάσουν το προσωπικό των φυλακών να τους πάει σε κάποιο νοσοκομείο ή να βρεθεί μια λύση ώστε να πάρουν κάποιο υποκατάστατο ή κάποιο φάρμακο.

Το χαρακτηριστικό της τοξικομανίας την εποχή της παγκοσμιοποίησης είναι ότι παγκοσμιοποιείται και το ίδιο το φαινόμενο στο παρακάτω επίπεδο: είτε η πολιτική είναι κατασταλτική είτε είναι αντιπαγορευτική τα ποσοστά παραμένουν ίδια. Παγκοσμιοποιείται όμως και σε άλλο επίπεδο: χώρες παραγωγής οπίου ή άλλων ναρκωτικών-συνήθως υπανάπτυκτες-και χώρες ανεπτυγμένες-οι ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις της

κατανάλωσης-έχουν περίπου τον ίδιο αριθμό τοξικομανών.

Η υποκρισία στο θέμα των ναρκωτικών είναι διάχυτη σ'όλο το φάσμα της αντιμετώπισής του από την πολιτεία. Κάθε λίγο βγαίνει και μια καινούρια απόφαση για το πώς θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Η Ελλάδα έχει ξεπεράσει συνολικά τους 20.000 θανάτους που σχετίζονται με τη χρήση ναρκωτικών. Ίσως η σιωπή να καταλήξει συνονοχή...

Επιπλέον, παρόλο που οι περισσότεροι γνωρίζουν ότι οι μέθοδοι υποκατάστασης οι οποίες σώζουν πολύ κόσμο τώρα πια και γίνονται απλούστατα με τη χορήγηση ελεγχμένων ουσιών από αρμόδιους φορείς, η αναμονή όπως είπαμε φτάνει και τα 3 χρόνια. Βέβαια, η πολιτεία έκανε το καθήκον της αλλάζοντας τον τοξικομανή σε «χρήστη, μη δυνάμενο αυτοδυνάμως να αποβάλλει την έξη της χρήσης των ναρκωτικών ουσιών» γιατί προηγουμένως τον έθιγε, τον προσέβαλε αλλά πάραυτα δεν τον βοηθούσε. Οι Άγγλοι έχουν έναν ιδιωματοσόμ «law paper», δηλαδή χάρτινη νομοθεσία. Στην Ελλάδα έχουμε τέλεια νομοθετήματα αλλά μόνο στα χαρτιά κι αυτό γιατί είναι πολύ εύκολο να πάρει κάποιος ένα χαρτί κι ένα μολύβι και να γράψει ό,τι του κατέβει στο κεφάλι χωρίς να έχει ιδέα για το πρόβλημα.

Έτσι, έχουμε τέλεια νομοθετήματα για τους χρήστες, μη δυνάμενους κλπ, τους οποίους με τα 2 πρώτα γραμμάρια που θα τους βρούμε, ή θα τους προφυλακίσουμε και θα τους τσακίσουμε ψυχολογικά και σωματικά μέσα στη φυλακή, στα κολαστήρια της χώρας μας ή θα τους στείλουμε στα ψυχιατρεία ή αν βρεθεί κανένας ψυχοποινίτης δικαστής θα τους στείλει ελεύθερους σίπι για να ξαναγυρίσουν ξανά στα ίδια.

Αυτό που πραγματικά συμβαίνει είναι ότι ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητας της κρατικής μηχανής εξατλείται κυνηγώντας τα είδη από κλωστική κάνναβη-σοκιοιά, μπλουζάκια, φωτιστικά λαδάκια-ωσάν από αυτά να διαδίδονται τα ναρκωτικά κι αφίνοντας τους μεγαλέμπορους να κυκλοφορούν ελεύθεροι και να σκορπίζουν το θάνατο σε 16χρονα. Αυτό το πράγμα είναι επεικώς γελοίο και εκθέτει τη χώρα μας διεθνώς.

Όσον αφορά στη γενικότερη αντιμετώπιση του χρήστη αυτό που πρέπει να καταλάβουμε είναι ότι ο εξαρτημένος είναι Α Ρ Ρ Ω Σ Τ Ο Σ, δεν είναι δράστης κάποιας αξιόποινης πράξης. Είναι άρρωστος κι όπως δεν διανοούμαστε έναν καρδιοπαθή ή έναν ελκοπαθή να τον στείλουμε στη φυλακή για να τον αντιμετωπίσουμε, έτσι δεν πρέπει να διανοούμαστε και τον εξαρτημένο να τον στέλνουμε στη φυλακή και στα ψυχιατρεία. Η εξάρτηση είναι μηχανισμός του εγκεφάλου, είναι ακραίο ιατρικό πρόβλημα και η φυλακή τσακίζει τον άρρωστο.

«Όσους δεν σκοτώνει η ηρωίνη, τους σκοτώνει η δικαιοσύνη, η πρώτη ηθελήματα, η δεύτερη αθέλητα και μ' όλες τις καλές προθέσεις του κόσμου», δήλωσε κάποτε ο κος. Λογοθέτης, πρώην εισαγγελέας. Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι πρόβλημα προεχόντως κοινωνικό κι έπειτα νομικό και ιατρικό. Γιατί κανένα παιδί δεν σηκώνεται ένα πρωί ήρεμα κι ωραία και λέει «Τι να κάνω σήμερα; Να πάω να γίνω χρήστης ναρκωτικών.» Τέτοιο πράγμα δεν υπάρχει. Υπάρχουν όμως συνθήκες συγκεκριμένες που οδηγούν τα παιδιά σ' αυτή τη δυστυχία. Η κοινωνική παράμετρος σημαίνει και συνεπάγεται ευθύνη όλων μας γι' αυτό και συχνά αποκρύπτεται και προβάλλεται μόνο η νομική ή η ιατρική παράμετρος.

Το πρόβλημα δυστυχώς αυξάνεται την τελευταία δεκαετία κι αυτό είναι άλλη μια απόδειξη ότι το πρόβλημα είναι προεχόντως κοινωνικό. Αν ήταν ιατρικό, επειδή η ιατρική προοδεύει, όπως όλα τ' άλλα ιατρικά προβλήματα, θα μειωνόταν κι αυτό. Αν ήταν καθαρά νομικό, θα γεμίζαμε τις φυλακές και θα το λύναμε. Γιατί όμως δεν λύνεται κι αντίθετως αυξάνεται; Μάλλον δεν είναι τυχαίο ότι αυξάνεται όσο αυξάνουν τα κοινωνικά αδιέξοδα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ: ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΚΑΤΑ

Οι θιασώτες των «στεγνών» προγραμμάτων χρησιμοποιώντας την κριτική «Πώς χρησιμοποιείς ένα ναρκωτικό για να υποκαταστήσεις ένα άλλο» υποστηρίζουν ότι τα προγράμματα υποκατάστασης παρουσιάζονται στην Ελλάδα σαν πανάκεια. Σ' αυτά καλούνται να ενταχθούν άνθρωποι που δεν τα κατάφεραν στα «στεγνά» προγράμματα ή άνθρωποι που έχουν πολύ σοβαρούς λόγους: μια έγκυος γυναίκα που φοβάται ότι το παιδί της θα γεννηθεί με στερητικό σύνδρομο, άνθρωποι με σοβαρές αρρώστιες και συνυπάρχοντα προβλήματα, συγκεκριμένες δηλαδή περιπτώσεις. Σ' όλο τον κόσμο ένα μικρό ποσοστό τα καταφέρνει με τα προγράμματα υποκατάστασης και σταματά τη χρήση ή παραμένει στη χρήση μιας μικρής ποσότητας συντήρησης. Η προβολή αυτών των προγραμμάτων ακόμα κι από πολιτικά πρόσωπα ώστε «να μην πεθαίνουν τα παιδιά» υποδηλώνει την άγνοια του πραγματικού προβλήματος της εξάρτησης και παράλληλα εντάσσεται στη λογική μιας εξασφάλισης κοινωνικού ελέγχου των τοξικομανών. Να τους δώσουμε δηλαδή το ναρκωτικό τους για να μας αφήσουν ήσυχους.

Η αντίπερα όχθη υποστηρίζει ότι τα προγράμματα υποκατάστασης είναι

αποτελεσματικά. Η αποτελεσματικότητα βέβαια, εξαρτάται κι απ'τους στόχους που θέτει το πρόγραμμα και σ'αυτούς μετρίεται. Οι στόχοι ενός τέτοιου προγράμματος είναι η μείωση της χρήσης παράνομων ουσιών, η βελτίωση της υγείας των χρηστών και τέλος η μείωση της παραβατικότητας που έχει να κάνει με τη χρήση ουσιών. Εδώ στην Ελλάδα όμως έχουμε συνηθίσει να μετράμε την αποτελεσματικότητα αποκλειστικά και μόνο με το στόχο της απεξάρτησης, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα προγράμματα υποκατάστασης δεν επιδιώκουν και την απεξάρτηση. Άνθρωποι που μπορούν να το πετύχουν βοηθούνται(και μιλάμε για την απεξάρτηση και από τη μεθαδόνη-την κύρια ουσία υποκατάστασης).Οι άνθρωποι πάλι που δεν μπορούν να τα καταφέρουν παραμένουν στο πρόγραμμα και δέχονται τη βοήθεια εφ'όσον έχουν κέρδος σε υγεία.

Αν λοιπόν, αυτό το παραλληλίσει κανείς με την ανάγκη των σημερινών κοινωνιών να υπάρξουν προγράμματα που θα μπορούν να προσελκύσουν και να συγκρατήσουν μεγάλο αριθμό χρηστών στη βάση της απλής λογικής της στοχοθεσίας που περιγράφηκε παραπάνω, είναι καλύτερο να είναι οι χρήστες μέσα στα προγράμματα αυτά παρά εκτός και με το δημόσιο υγειονομικό ενδιαφέρον αυτής της προσπάθειας είναι κατανοητό ότι τα προγράμματα υποκατάστασης είναι απαραίτητα κομμάτια ενός παζλ πλουραλιστικού θεραπευτικού μοντέλου. Επιπλέον, μ'αυτά τα προγράμματα καθώς γίνεται δωρεάν χορήγηση μιας ελεγχμένης ουσίας αποφεύγεται η στροφή των χρηστών στη μαύρη αγορά για την εξασφάλιση της δόσης τους, αποφεύγονται οι άθλιες συνθήκες υγιεινής κάτω από τις οποίες γίνεται η χρήση και μειώνεται η παραβατικότητα των χρηστών οι οποίοι

για να εξασφαλίσουν τη δόση τους καταφεύγουν σε παράνομες πράξεις.

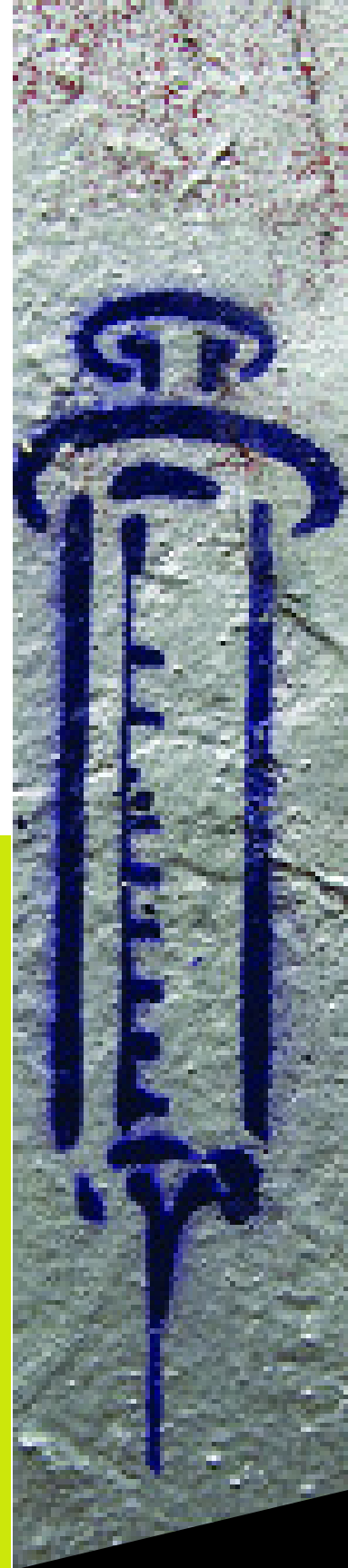
Είναι λάθος στις μέρες μας να θεωρούμε ότι υπάρχει ένας μονόδρομος στη θεραπεία της απεξάρτησης. Πρέπει όλα τα προγράμματα σαν είδος συγκοινωνούντων δοχείων να λειτουργούν συντονισμένα για να εξυπηρετούν τους χρήστες με τον ανάλογο τρόπο.Έτσι αυξάνεται η αποτελεσματικότητά τους και ο αριθμός των χρηστών που μπορούν ν'απευθυνθούν σε κάποιο απ'αυτά για βοήθεια. Συμπερασματικά νομίζω ότι κοινός τόπος όλων αποτελεί η φράση: «Θα μάθουμε να συμβιώνουμε με το πρόβλημα-αφού η εξάλειψη του είναι μάλλον αδύνατη και θα θεωρούμε πολύ σημαντικό επίτευγμα κάθε νέο που ξεφεύγει,κάθε εξαρτημένο που δεν ξαναγυρίζει...»

Τσέκερη Μαρία
ΑΝ.Α.ΔΡΑΣΗ Ιατρικής

«Η»

Είναι μέρες που πατάω γερά
είναι μέρες που το νιώθω πως πεθαίνω
δεν ξέρω αν είναι πριν ή τώρα ή μετά
μα μέσα σε είκοσι λεπτά
σ' είδα να με μισείς
σ' είδα να μ' αγαπάς και περιμένω.
Φωνή του φίλου κατάντησε φτηνή
στην κρίση σου αλύπτα αφημένη
και κάπου υπάρχει μια αιώνια απειλή
σε σένανε μονάχα αφοσιωμένη.
Είμαστε μόνοι εγώ και συ
κι ανάμεσά μας μια φωνή απελπισμένη
σ' ό,τι μισώ σ' ό,τι αγαπώ
είμαι εγώ, μα πίσω μου εσύ είσαι κρυμμένη.
Του εγώ μου φίλε τα όσα στεγανά
διαλύθηκαν σε κάποια μαύρη φλέβα
σ' ένα μονόδρομο αγωνίας αλήθεια και ψευτιά
το ίδιο πρόσωπο σκοτάδι με τη μέρα.
Παραμονεύει στη σκιά, με μια καρδιά και μια παντιέρα
είν' η ηρωίνη φίλε και ίσως να ξεχαστείς
μας λες πως την ελέγχεις
πως ξέρεις τι ζητάς και το γιατί.
Θέλει χρυσάφι και κάποια υποταγή
αγάπη μεταχείριση στα μέτρα τα δικά της
είν' επικίνδυνη και θέλει προσοχή
θανάτου άγγελος σωματοφύλακάς της.
Μα είναι γλυκιά, πολύ γλυκιά
μα είναι κλειστά τα περιθώριά της
και είναι αυτή, μονάχα αυτή
και δεν μπορεί κανένας, μα κανείς να την χορτάσει.
Ένα φιξάκι φίλε δεν είναι παρά μια στιγμή
κι όμως μπορεί να γίνει μια ολόκληρη ζωή.

ΠΑΥΛΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

στο δρόμο του δημοκρατικού σοσιαλισμού

Το πολύ ενδιαφέρον πείραμα που εκτυλίσσεται σε χώρες της Λατινικής Αμερικής όπως η Βενεζουέλα, δηλαδή η προσπάθεια για ειρηνική και δημοκρατική μετάβαση στο σοσιαλισμό μέσα από ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις κοινωνικοποίησης των αγαθών, κερδίζει έδαφος.

Πέρα από τη συντριπτική νίκη του Ούγκο Τσαβες (πρόεδρου της Βενεζουέλας) στις εκλογές όπου δεν συμμετείχε η δεξιά προσπαθώντας να σαμποτάρει τη διαδικασία, σταθμό αποτελεί η νίκη του Εβιο Μοράλες του ιθαγενή ινδιάνου ηγέτη του MAS (κίνημα προς τον σοσιαλισμό) στα κόμματα που το 1968 πιάστηκε και εκτελέστηκε ο Ερνέστο Τσε Γκεβάρα στη Βολιβία.

Η νίκη του MAS προσθέτει άλλο ένα κρίκο στη θηλιά που πλέκει η Λ.Αμερική γύρω από το λαιμό της Ουάσινγκτον και της προκαλεί δυσφορία στα σχέδια της για μετατροπή της Αμερικανικής ηπείρου σε ζώνη ελεύθερου εμπορίου. Ήδη από τις 30/12/2005 ο Εβιο Μοράλες υπέγραψε συμφωνία με τον Φιντέλ Κάστρο για υποστήριξη της χώρας του στους τομείς της παιδείας

και της υγείας από την Κούβα με στόχο την εξάλειψη του αναλφαβητισμού και την βελτίωση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Μεγάλης σημασίας είναι και η νίκη της κεντροαριστερής υποψηφίου στη Χιλή με την υποστήριξη του Κ.Κ.Χιλής που δίνει άλλη δυναμική και άλλον αέρα στο αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο των λατινοαμερικάνων απέναντι στις Η.Π.Α.

Η χρόνια που έρχεται έχει πολλές εκλογικές αναμετρήσεις σ όλη τη Λ.Αμερική. Είναι πολύ πιθανό χώρες όπως η Νικαράγουα, το Μεξικό και η Κόστα Ρίκα να προστεθούν στον συνασπισμό αριστερών και κεντροαριστερών κυβερνήσεων της Βενεζουέλας, της Βραζιλίας, της Βολιβίας, της Ουρουγουάης της Αργεντινής και της Χιλής. Ο συνασπισμός αυτός σχηματίζει

το πιο δυναμικό και ελπιδοφόρο δίκτυο παγκόσμιας αντίστασης και εναλλακτικής παγκοσμιοποίησης απέναντι στη νεοφιλελεύθερη λαίλαπα. Το πολιτικό σχέδιο που αναπτύσσεται είναι βασισμένο στις αρχές του δημοκρατικού και ειρηνικού μετασχηματισμού της κοινωνίας σε κοινωνία ίσων δικαιωμάτων, σε κοινωνία με κοινωνικές και πολιτικές ελευθερίες.

Σήμερα μια νέα αριστερά έρχεται δυναμικά στο προσκήνιο μια αριστερά που αμφισβήτησε, υπερέβη και αναθεώρησε στη πράξη τις αποτυχημένες συνταγές του παρελθόντος. Αυτή η αριστερά με ιδεολογικές παρακαταθήκες από τον Σαλβαδόρ Αλιέντε μέχρι τον Τσε Γκεβάρα είναι παρούσα και νικηφόρα.

Ζαχαριάδης Κώστας
ΑΝ.Α.ΠΝΟΗ Βιολογικού

ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ

Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος θανατοποινίτης που δολοφονήθηκε ουσιαστικά με τον “πολιτισμένο” τρόπο της θανατηφόρου ενέσεως, μέχρι την τελευταία στιγμή δήλωνε πως ήταν αθώος. Ταυτόχρονα, ο Τούκι, ο οποίος ήταν ήδη ευρέως γνωστός, το 1980, περίπου μια δεκαετία μετά την καταδίκη του, αποκύρηξε το εγκληματικό του παρελθόν και επιδόθηκε στην συγγραφή παιδικών βιβλίων ενάντια σε κάθε μορφή βίας. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι το έργο του είχε αναγνωριστεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να προταθεί ο ίδιος επανειλημμένα για νόμπελ ειρήνης από πολλούς διαφορετικούς ειδήμονες. Ακόμα και λίγες μέρες πριν την εν ψυχρώ εκτέλεσή του, το αδέκαστο αμερικανικό δικαστήριο αρνούσαν την επανεξέταση της υπόθεσής του, ενώ ο κόναν ο βάρβαρος της μεγάλης οθόνης ή αλλιώς Άρλντοντ Σβαντζενέκερ, κυβερνήτης της Καλιφόρνια, απέρριψε με παρρησία την αίτηση χάριτος του Τούκι.

Ένα τέτοιο γεγονός αποτελεί σοβαρότατη πολιτιστική παρέκκλιση. Γι' αυτό το λόγο, ζητήματα όπως ο σωφρονισμός και η θανατική ποινή, που άπτονται του γεγονότος, επανέρχονται στο προσκήνιο τώρα δυναμικότερα από ποτέ άλλοτε.

ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ

Αν ήθελε κανείς να παραθέσει έναν σύντομο ορισμό της έννοιας του σωφρονισμού, θα έλεγε πως αποτελεί μια διαδικασία υπόδειξης σε κάποιο άτομο, το οποίο σύμφωνα με τα κοινωνικά δεδομένα έχει υποπέσει σε ένα παράπτωμα, ενός κοινωνικά αποδεκτού τρόπου συμπεριφοράς. Ο σωφρονισμός μπορεί να αποτελέσει μια μακροχρόνια ή βραχυχρόνια διαδικασία, γεγονός που εξαρτάται κυρίως από την προσωπικότητα του ατόμου το οποίο σωφρονίζεται. Ως εκ τούτου δεν είναι απόλυτα δόκιμο να λαμβάνεται υπόψη από τους λειτουργούς της δικαιοσύνης μόνο το παράπτωμα ενός κατηγορούμε-

Στις 13/12/2005 εκτελέστηκε, σε φυλακές της δυτικής Καλιφόρνια, ο 51χρονος Στάνλεϊ Τούκι Γουίλιαμς. Το έγκλημα το οποίο συνέβαλε στο να καταδικαστεί στην εσχάτη των ποινών, σύμφωνα πάντα με την αδιάβλητη αμερικανική δικαιοσύνη, είναι ότι συμμετείχε ως μέλος συμμορίας σε τέσσερις φόνους.

νου ώστε να καθορίσουν την ποινή που πρέπει να του επιβληθεί.

Ακολούθως προκύπτει το ζήτημα του τρόπου με τον οποίο η πολιτεία καλείται να σωφρονίσει τα μέλη της, τα οποία κατά κάποιο τρόπο «λοξοδρομούν», με σκοπό να τα επανεντάξει στο κοινωνικό σύνολο. Πρωταρχικό ζήτημα για τον καθορισμό των μέσων σωφρονισμού, είναι η προσωπικότητα του σωφρονισθέντος η οποία σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αλλοιωθεί, αλ-

λά αντίθετα το άτομο πρέπει να προσεγγισθεί σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητές του, εάν κι εφόσον επιδιώκονται ουσιαστικά αποτελέσματα μετάνοιας. Δεύτερο και εξίσου σημαντικό ζήτημα, είναι η επαφή του ατόμου με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο κατά την διάρκεια της διαδικασίας. Είναι απαραίτητο τα υπό σωφρονισμό άτομα να μην χάνουν την επαφή τους με το κοινωνικό τους περιβάλλον, στο οποίο καλούνται μετά από την διαδικασία να επανεντα-

χθούν και να επαναλειτουργήσουν, καθώς η αίσθηση του ανήκειν σε ένα σύνολο καλλιεργεί αυτόματα αισθήματα αλληλοσεβασμού και αλληλοϋποστήριξης. Τι σημαίνει όμως «ανήκειν»; Σημαίνει να συμμετέχεις στις διαδικασίες ενός ευρύτερου κοινωνικού συνόλου το οποίο εργάζεται για κάποιο συγκεκριμένο σκοπό, να γίνεσαι με άλλα λόγια κοινωνός. Με τη συμμετοχή αυτή αισθάνεσαι πως είσαι χρήσιμος, ενώ ταυτόχρονα, εξασφαλίζεις και έναν κύκλο συναναστροφών. Είναι αυτονόητο βέβαια ότι η επιθυμητή συναναστροφή με την κοινωνία δεν επιτυγχάνεται με το εβδομαδιαίο επισκεπτήριο συγγενών και δικηγόρων.

Τέλος για να θεωρηθεί επιτυχής η διαδικασία σωφρονισμού πρέπει το άτομο να μπορέσει επανερχόμενο στην κοινωνία να συνυπάρξει και να συνεργαστεί αρμονικά με τα άλλα μέλη. Δυστυχώς βέβαια εν έτη 2006 τα διάφορα σωφρονιστικά συστήματα κοιντορτοποιούν τις προσωπικότητες των ανθρω-

ορισμένες περιπτώσεις παρασυρόμενοι από το συναίσθημα και την οργή, ορισμένοι θεωρούν το ότι να σκοτώσεις κάποιους από τους λεγόμενους κοινούς εγκληματίες αποτελεί λύση και μπορεί να εξασφαλίσει ένα καλύτερο και ευσώσιμο αύριο για την κοινωνία. Η άποψη αυτή κάθε άλλο παρά σε δημοκρατικά ιδεώδη στηρίζεται. Μοιάζει λίγο με την ναζιστική άποψη που ήθελε να δημιουργήσει μια άρια φυλή και θεωρούσε ότι κάτι τέτοιο θα το πετύχαινε αν εξαφάνιζε τους εβραίους από τον πλανήτη. Από την άλλη είναι δυνατόν να αφήνουμε την παρόρμηση και την οργή να χειρίζονται τόσο σημαντικά ζητήματα;

Η θανατική ποινή είναι εν ψυχρώ δολοφονία και δεν αναιρείται. Η βίαιη υπόσταση της πράξης αυτής υποστηρίζεται από το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται ενέσεις. Ουσιαστικά δεν έχει καμία διαφορά με την εκτέλεση ανθρώπων με οποιοδήποτε άλλο μέσο. Ταυτόχρονα δεν δίνει το δικαίωμα στο

πλάνης. Εξάλλου υπάρχουν περιπτώσεις ατόμων που έχουν θανατωθεί μετά την απόδοση κάποιων εγκλημάτων σε αυτούς και λίγα χρόνια αργότερα σε μία επανεξέταση της υπόθεσής τους, λόγω κάποιων νέων στοιχείων που αναδύθηκαν στην επιφάνεια, προέκυψε αθώωσή τους. Αναρωτιέται κανείς πόσο κολακευτικό είναι για μία προηγμένη πολιτισμικά κοινωνία να σκοτώνει μέλη της τα οποία ουδεμία σχέση μπορεί να έχουν με οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη.

Το σίγουρο είναι ότι ποτέ δε θα είμαστε σίγουροι για το αν όντως ήταν εγκληματίες όσοι δολοφονήθηκαν από την κοινωνία για τα εγκλήματα που τους αποδόθηκαν, αλλά και να τα είχαν διαπράξει το σίγουρο είναι ότι ως πολιτισμένα και σκεπτόμενα όντα δεν θα επιθυμούσαμε την θανατική τους κατάδικη. Έτσι λοιπόν δεν ξέρουμε και αν ο συγγραφέας και προταθείς για νόμπελ Τούκι Γουίλιαμς ήταν δολοφόνος τεσσάρων ατόμων. Αυτό όμως που έχει ση-

Υπάρχουν περιπτώσεις ατόμων που έχουν θανατωθεί μετά την απόδοση κάποιων εγκλημάτων σε αυτούς και λίγα χρόνια αργότερα σε μία επανεξέταση της υπόθεσής τους, λόγω κάποιων νέων στοιχείων που αναδύθηκαν στην επιφάνεια, προέκυψε αθώωσή τους.

πων που καλούνται να σωφρονιστούν, τους αποκτινώνουν και τους επαναφέρουν σε μία κοινωνία η οποία κάθε άλλο παρά δείχνει να τους αποδέχεται. Το παραπάνω αποδεικνύεται από το γεγονός ότι εμφανίζονται υψηλότατα ποσοστά ανεργίας για τους σωφρονισθέντες. Αλλά και πολλά από τα άτομα που έχουν εκτίσει τη ποινή τους, επανερχόμενα στην κοινωνία παρουσιάζουν αντικοινωνική συμπεριφορά εξαιτίας της περιθωριοποίησης που καλούνται να αντιμετωπίσουν.

ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ

Είναι γεγονός ότι ακόμα και στις αναπτυγμένες κοινωνίες υπάρχουν υπέρμαχοι της εσχάτης των ποινών, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι πρέπει να εφαρμόζεται σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα για εμπόρους ναρκωτικών και δολοφόνους (το κόμμα ΛΑ.Ο.Σ. μέσω του κ. Καρατζαφέρη είχε εκφράσει στις προηγούμενες εκλογές αυτή την άποψη). Σίγουρα σε

κατηγορούμενο να μετανοήσει για ότι διέπραξε. Εξάλλου είναι δόκιμο μια προηγμένη πολιτισμικά κοινωνία να μεταχειρίζεται μέσα και να προκαλεί διαδικασίες που νομοθετικά έχει ποινικοποιήσει για τα μέλη της; Γιατί αν κάποιος δολοφονήσει έναν άλλο χρησιμοποιώντας μεγάλη δόση αναισθητικού, το πιθανότερο είναι ότι δεν θα αθωωθεί. Επιπροσθέτως η εσχάτη των ποινών δεν έχει αποδειχτεί ότι δρα αποτρεπτικά για τους μελλοντικούς εγκληματίες.

Ένα άλλο μείζον ζήτημα που σχετίζεται άρρηκτα με την θανατική ποινή είναι αυτό της δικαιοσύνης. Οι λεγόμενοι και υπηρέτες της θέμιδος δεν διεκδικούν το αλάθητο που σημαίνει ότι δεν μπορούν να είναι απολύτως σίγουροι για τις αποφάσεις τους, ιδιαίτερα όταν μιλάμε για εξαιρετικά πολύπλοκες περιπτώσεις. Επιπλέον η δικαιοσύνη δεν είναι και δεν μπορεί να είναι απόλυτα αδιάβλητη, με αποτέλεσμα οι δικαστές να μπορούν να πέσουν θύματα

μασία είναι ότι ο κόσμος αντέδρασε.

Στην Αυστρία οι πράσινοι ζήτησαν να αφαιρεθεί από τον κυβερνήτη της Καλιφόρνια Αρνολντ Σβαντζενέκερ η αυστριακή του ταυτότητα.

Ακόμη και από την μεριά της εκκλησίας υπήρξε αντίδραση στο γεγονός! Ο υπερουντηρητικός πάπας δήλωσε ότι η θανατική ποινή αποτελεί άρνηση της λύτρωσης και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Τώρα για την λύτρωση το ζήτημα χρίζει συζήτησεως, αλλά σίγουρα ταπεινώνει την αξιοπρέπεια και του θύτη – δολοφόνου με την ένεση αλλά και του θύματος – δολοφονημένου από ένεση.

Τέλος η διεθνής αμνηστία μέσω εκπροσώπου της δήλωσε τα εξής: «Ένα ακόμη θλιβερό ορόσημο στην ιστορία του αμερικανικού συστήματος δικαιοσύνης».

Ζαχαριάδης Θανάσης
Δίκτυο Φαρμακευτικής

Pistol shots ring out in the barroom night
Enter Patty Valentine from the upper hall.
She sees the bartender in a pool of blood,
Cries out, "My God, they killed them all!"

Here comes the story of the Hurricane,
The man the authorities came to blame
For somethin' that he never done.
Put in a prison cell, but one time he
could-a been
The champion of the world.

Three bodies lyin' there does Patty see
And another man named Bello, movin' around mysteriously.
"I didn't do it," he says, and he throws up his hands
"I was only robbin' the register, I hope you understand.
I saw them leavin'," he says, and he stops
"One of us had better call up the cops."
And so Patty calls the cops
And they arrive on the scene with their red lights flashin'
In the hot New Jersey night.

Meanwhile, far away in another part of town
Rubin Carter and a couple of friends are drivin' around.
Number one contender for the middleweight crown
Had no idea what kinda shit was about to go down
When a cop pulled him over to the side of the road
Just like the time before and the time before that.
In Paterson that's just the way things go.
If you're black you might as well not show up on the street
'Less you wanna draw the heat.

Alfred Bello had a partner and he had a rap for the cops.
Him and Arthur Dexter Bradley were just out prowlin'
around
He said, "I saw two men runnin' out, they looked like
middleweights
They jumped into a white car with out-of-state plates."
And Miss Patty Valentine just nodded her head.
Cop said, "Wait a minute, boys, this one's not dead"
So they took him to the infirmary
And though this man could hardly see
They told him that he could identify the guilty men.

Four in the mornin' and they haul Rubin in,
Take him to the hospital and they bring him upstairs.
The wounded man looks up through his one dyin' eye
Says, "Whad you bring him in here for? He ain't the guy!"
Yes, here's the story of the Hurricane,
The man the authorities came to blame
For somethin' that he never done.
Put in a prison cell, but one time he could-a been
The champion of the world.

Four months later, the ghettos are in flame,
Rubin's in South America, fightin' for his name.
While Arthur Dexter Bradley's still in the robbery game
And the cops are puttin' the screws to him, lookin' for
somebody to blame.

"Remember that murder that happened in a bar?"
"Remember you said you saw the getaway car?"
"You think you'd like to play ball with the law?"
"Think it might-a been that fighter that you saw runnin' that
night?"
"Don't forget that you are white."

Arthur Dexter Bradley said, "I'm really not sure."
Cops said, "A poor boy like you could use a break
We got you for the motel job and we're talkin' to your
friend Bello
Now you don't wanta have to go back to jail, be a nice
fellow.
You'll be doin' society a favor.
That sonofabitch is brave and gettin' braver.
We want to put his ass in stir
We want to pin this triple murder on him
He ain't no Gentleman Jim."

Rubin could take a man out with just one punch
But he never did like to talk about it all that much.
It's my work, he'd say, and I do it for pay
And when it's over I'd just as soon go on my way
Up to some paradise
Where the trout streams flow and the air is nice
And ride a horse along a trail.
But then they took him to the jailhouse
Where they try to turn a man into a mouse.

All of Rubin's cards were marked in advance
The trial was a pig-circus, he never had a chance.
The judge made Rubin's witnesses drunkards from the slums
To the white folks who watched he was a revolutionary bum
And to the black folks he was just a crazy nigger.
No one doubted that he pulled the trigger.
And though they could not produce the gun,
The D.A. said he was the one who did the deed
And the all-white jury agreed.

Rubin Carter was falsely tried.
The crime was murder "one," guess who testified?
Bello and Bradley and they both baldly lied
And the newspapers, they all went along for the ride.
How can the life of such a man
Be in the palm of some fool's hand?
To see him obviously framed
Couldn't help but make me feel ashamed to live in a land
Where justice is a game.

Now all the criminals in their coats and their ties
Are free to drink martinis and watch the sun rise
While Rubin sits like Buddha in a ten-foot cell
An innocent man in a living hell.
That's the story of the Hurricane,
But it won't be over till they clear his name
And give him back the time he's done.
Put in a prison cell, but one time he could-a been
The champion of the world.

"THE HURRICANE"
Bob Dylan

ΤΟ ΣΚΛΗΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ...

Ακούγοντας τη λέξη «περιθωριοποίηση», συνήθως φέρνουμε στο νου μας τους μετανάστες, τους ναρκομανείς, τους αποφυλακισμένους. Υπάρχει, όμως, και μία περιθωριοποιημένη ομάδα ανθρώπων, της οποίας θα μπορούσαμε πολύ πιο εύκολα απ'όσο νομίζουμε να γίνουμε μέλη. Τόσο εύκολα όσο το να υποστούμε ένα κάπως σοβαρό ατύχημα, ή απλά να αρχίσουμε να γερνάμε...

Ενα ποσοστό 4-5% των Ελλήνων ζουν ανάμεσά μας φέροντας κάποια μικρή ή μεγαλύτερη αναπηρία. «Και πού βρίσκονται όλοι αυτοί;», θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί κοιτώντας γύρω του. Η απάντηση εύκολα προκύπτει αν κάποιος παρατηρήσει γύρω του: τα πεζοδρόμια είναι σε πολλές περιπτώσεις «δύσβατα», ενώ σε άλλες αποτελούν την προνομιακή θέση για να πούμε τον καφέ μας μία ηλιόλουστη μέρα, ή, ίσως, μία ακόμη θέση πάρκινγκ. Οι ειδικές λωρίδες για τους τυφλούς στα πεζοδρόμια, όπου υπάρχουν, συχνά είναι κακοφτιαγμένες, οδηγούν σε αδιέξοδο και λίγοι από εμάς θα σκεφτούν ότι για κάποιους ανθρώπους είναι τόσο σημαντικές όσο για τους υπόλοιπους τα μάτια. Οι ράμπες στις άκρες των πεζοδρομίων σπάνια είναι προσβάσιμες (αποτελώντας ταυτόχρονα μία «διευκόλυνση» για τους μοτοσυκλετιστές που αγαπούν το πεζοδρόμιο όσο και την ασφάλτο), αφού όλο και κάποιο αυτοκίνητο θα έχει παρκάρει ακριβώς μπροστά. Τα ειδικά φανάρια για τυφλούς αποτελούν μάλλον την εξαίρεση και όχι τον κανόνα, καθιστώντας σχεδόν αδύνατη την ανεξαρτησία των ανθρώπων αυτών. Η λίστα αυτή θα μπορούσε να συμπληρωθεί με πολλές ακόμη «λεπτομέρειες», για τους μη ανάπηρους, που κάνουν, όμως, τη διαφορά για όσους θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «περιορισμένης κινητικότητας». Για αυτούς που έχουν ταξιδέψει σε βρειότερες, κυρίως, ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, ίσως να υπήρξε έκπληξη η παρουσία «τόσων» αναπηρικών αμαξιδίων στους δρόμους...

Σε μία σύνοψη που δημοσιεύτηκε το 2000 από το Swedish Institute πάνω σε δεδομένα που σχετίζονται με το θέμα της αναπηρίας, δίδεται ένας αρκετά ενδιαφέρον ορισμός που βλέπει την αναπηρία από μία περιβαλλοντική-κοινωνική σκοπιά: η αναπηρία (handicap), λοιπόν, δεν θεωρείται ως ένα χαρακτηριστικό του ατόμου, αλλά εμφανίζεται όταν ένα άτομο με κάποια κινητική βλάβη έρχεται «αντιμέτωπο» με ένα μη προσβάσιμο περιβάλλον. Η προσέγγιση αυτή καταδεικνύει την ευθύνη όλων των μελών και φορέων της κοινωνίας να διασφαλίσουν ότι όλες οι δραστηριότητες θα είναι προσβάσιμες σε όλους, αποφεύγοντας έτσι να μετατρέψουν μία ασθένεια ή έναν τραυματισμό σε εμπόδιο. Στην ίδια, εντυπωσιακή για τα ελληνικά δεδομένα, ανασκόπηση διαβάζουμε ότι τα παιδιά με κινητικές δυσκολίες φοιτούν σε κοινά σχολεία και η τοπική αυτοδιοίκηση είναι υποχρεωμένη να παρέχει υποστήριξη στις περιπτώσεις που χρειάζεται, χωρίς κάποια χρέωση. Επιπλέον, πάνω από 30.000 άνθρωποι με κινητικά προβλήματα εργάζονται κυρίως στον τομέα της βιομηχανικής παραγωγής, αλλά σταδιακά και στον τομέα παροχής υπηρεσιών, ενώ 430.000 ηλικιωμένοι εξυπηρετούνται από ειδικά ταξί που τους παρέχονται με αντίτιμο αντίστοιχο των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Φυσικά, θα μπορούσε κάποιος να αντιτείνει ότι τα...οικονομικά της Σουηδίας είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από τα δικά μας, και δε θα είχε άδικο. Όμως στην Ελλάδα, αυτό που κυρίως μας χαρακτηρίζει είναι μια γενικότερη έλλειψη παιδείας πάνω στο ζήτημα, με

αποτέλεσμα να ακούμε απαράδεκτες φράσεις του τύπου «αχ, δε μπορώ να τους βλέπω» και να κρατάμε μία στάση οίκτου. Μπορεί οι περιορισμοί που συναντούν τα άτομα με κινητικές δυσκολίες να καθιστούν δύσκολη τη μετακίνησή τους στους δρόμους και να μην είμαστε συνηθισμένοι να κυκλοφορούμε «παράλληλα», αυτό όμως δε σημαίνει ότι πρόκειται να άτομα διαφορετικά ή με λιγότερες ικανότητες, γνώσεις και ενδιαφέροντα από τους υπόλοιπους. Προκειμένου να αλλάξει αυτή η κατάσταση χρειάζεται η εξοικείωση να αρχίσει μέσα από τα σχολεία και να συνεχιστεί σε όλους τους χώρους κοινωνικής συναναστροφής. Βασική προϋπόθεση για να γίνει αυτό είναι η ύπαρξη κατάλληλων υποδομών αλλά και η προθυμία από ιδιωτικούς φορείς. Υπάρχουν, όμως, και πολλά πράγματα που μπορεί να κάνει ο καθένας μας τόσο αναθεωρώντας τη στάση του όσο και περιορίζοντας τα εμπόδια που συναντούν οι άνθρωποι με αναπηρίες, αρκεί να φανταστεί για λίγο τον εαυτό του καθισμένο σε ένα αμαξίδιο, να προσφέρει ευγενικά τη βοήθειά του - ή απλά τη θέση του - αν αντιληφθεί ότι κάποιος τη χρειάζεται.

Πληροφορίες - Links:

The Swedish Institute, www.si.se
www.disabled.gr
www.v-prc.gr/2/1005b/index_gr.html

Μαργαρίτα Μεταλλινού
Βιολογικό Αθίνας

ΟΙ ΠΟΡΝΕΣ

ΚΙ Η ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ένα από τα μεγαλύτερα ταμπού παλαιότερων αλλιά και των σύγχρονων κοινωνιών είναι το σεξ κι όσα σχετίζονται με αυτό.

Ειδικά όσον αφορά τον πληρωμένο «έρωτα», είναι πολλά τα κοινά μυστικά της κοινωνίας γύρω από αυτό: Γονείς που στέλνουν τους γιους τους στα πορνεία ώστε να εκτονώσουν τις ορμονικές τους προ-εκρήξεις ή για να «μην τους βγουν ομοφυλόφιλοι», άντρες που νιώθουν ανικανοποίητοι από τις συνουσιακές τους εμπειρίες ή στερούνται αυτών κ.α.

Τα ένστικτα που ζητούν ικανοποίηση «ηρεμούν» από στιγμές πδονής στα κατ' ευφημισμόν «κακόφημα στέκια» ή «μέρη του υποκόσμου». Μια ολόκληρη κοινωνία παραμυθιάζεται πως με αυτό τον τρόπο μειώνει τα κτηνώδη και βίαια ξεσπάσματα (βιασμοί, σεξουαλικές παρενοχλήσεις κτλ), στην πλάτη γυναικών που έτσι γίνονται δέκτες αυτών των εκτονώσεων.

Ποια είναι όμως η αντιμετώπισή τους από αυτήν την κοινωνία; Πολλοί μιλούν για το «αρχαιότερο επάγγελμα». Αν θεωρήσουμε αποδεκτά την έννοια του επαγγέλματος γι' αυτήν τη δουλειά, πρόκειται ίσως και για το μοναδικό «επάγγελμα» που χρησιμοποιείται στην καθημερινότητα ως προσβλητικό ορολογία, όπου αναφέρεται σε ανθρώπους ανάξιους εμπιστοσύνης, και που σίγουρα δε θεωρούνται αξιοσέβαστοι. Συχνά η λέξη «πόρνη» (ή όμοιές της, βαριές για τα πλαίσια αυτού του άρθρου) χρησιμοποιείται για τη γυναίκα που έκανε έρωτα με ανεπίτρεπτο για τη συντηρητική κοινωνία αριθμό ατόμων, που δεν «κράτησε» το σώμα της για τον «ένα κι εκλεκτό».

Οι πόρνες είναι περιθωριοποιημένες γυναίκες, δακτυλοδεικτούμενες ως διαφορετικές για όλους τους παραπάνω λόγους, αλλά και (ω, τι ειρωνεία!) τόσο απαραίτητες! Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα αιώνων ανδροκρατούμενων κοινωνιών, όπου οι γυναίκες όφειλαν να ικανοποιούν τις σεξουαλικές ανάγκες κάθε ηλικίας και κοινωνικής τάξης αρσενικού. Είχαν δημιουργηθεί δύο σαφώς διαχωρισμένα γυναικεία στερεότυπα: αυτό της παρθένας που προορίζεται για σύζυγο και νοικοκυρά κι αυτό της πόρνης, που ήταν η τακτική και πρόθυμη δέκτης της ακόρεστης ανδρικής σεξουαλικότητας.

Πού είναι η ευαισθησία μας στο εμπόριο σάρκας; Στον τεράστιο αριθμό γυναικών και κοριτσιών που είναι εμπορεύματα, εξαγόμενα προϊόντα μεταφερόμενα από χώρα σε χώρα και μέσα από το αδιέξοδο που έχουν οδηγηθεί, γίνονται θύματα της πιο βάρβαρης βίας;

Γιατί η κοινωνία επέλεξε να εθελουφλεί στο φαινόμενο πορνεία; Οι τραγικές ιστορίες εκμεταλλευόμενων γυναικών είναι πολλές και δε γίνεται να εξιστορηθούν στο παρόν κείμενο. Όμως οι συνειδήσεις δεν πρέπει να γαλπνεύουν. Γιατί στο εμπόριο ανθρώπων ΕΝΟΧΟΙ είναι όχι μόνο οι έμποροι όχι μόνο οι «πελάτες» αλλά και η κοινωνία ολόκληρη.

Χειμώνα Χρυσάνθη
ΑΝ.Α.ΠΙΝΟΗ Βιολογικού

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΧΕ ΠΑΝΤΑ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ο Διάβολος είναι γυναίκα

Το βιβλίο «Malleus Maleficarium», είναι γνωστό και ως «Το ρόπτρο των μαγισσών», συνιστούσε τον πιο ανελέητο εξορκισμό για κάθε δαίμονα με στήθη και μακριά μαλλιά. Οι συγγραφείς του, δύο γερμανοί ιεροεξεταστές, ο Χάινριχ Κράμερ και ο Γιάκομπ Σπρένγκερ, το είχαν γράψει έπειτα από απαίτηση του πάπα Ινοκέντιου Η', για να καταπολεμήσουν, εν τη γενέση τους, τις σατανικές συνωμοσίες κατά της χριστιανοσύνης. Δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το 1846 και χρησίμευσε, μέχρι τα τέλη του 19 ου αιώνα ως νομική και θεολογική βάση για τα δικαστήρια της Ιεράς Εξέτασης διαφόρων χωρών. Σ' αυτό, οι συγγραφείς διαβεβαίωναν ότι οι μάγισσες, χαρέμι του Σατανά, αντιπροσώπευαν τη φυσιολογική κατάσταση των γυναικών: «Κάθε μαγεία απορρέει από τη σαρκική ακολασία, η οποία είναι ακόρεστη στη γυναίκα». Οι ίδιοι πρόσθεταν ότι «αυτά τα όντα με την ελκυστική εμφάνιση και τη δύσοσμη επαφή, με τα οποία η συναναστροφή αποδεικνύεται καταστροφική» μάγευαν τους άντρες προκαλώντας τους, σφυρίζοντας σαν φίδια και κουνώντας την ουρά τους σαν σκορπιοί, για να τους εξοτιώσουν. Οι δύο συγγραφείς προειδοποιούσαν τους απερίσκεπτους: «Η γυναίκα είναι πιο πικρή και από τον θάνατο. Τα πάντα σ' αυτήν είναι μία παγίδα. Η καρδιά της είναι δίχτυ και τα χέρια της αληθινές αλυσίδες». Η πραγματεία εγκληματολογίας, που έστειλε χιλιάδες γυναίκες στην πυρά της Ιεράς Εξέτασης, συνιστούσε να υποβάλλονται σε βασανιστήρια όλες οι γυναίκες που θεωρούσαν ύποπτες για μαγεία. Αν ομολογούσαν, άξιζαν να καούν στην πυρά. Το ίδιο άξιζαν να πάθουν αν δεν ομολογούσαν, γιατί μόνο μία μάγισσα, με την ενθάρρυνση του διαβόλου, του σαββατιάτικου εραστή της, μπορούσε να αντέξει παρόμοιο μαρτύριο, χωρίς να την προδώσει η γλώσσα της.

Ο πάπας Ονώριος ο Γ' είχε εκδώσει διάταγμα, σύμφωνα με το οποίο η ιεροσύνη ήταν υπόθεση των ανδρών: «Οι γυναίκες δεν πρέπει να εκφράζονται. Τα χείλη τους φέρουν το στίγμα της Εύας, η οποία οδήγησε τους άντρες στον αφανισμό». Οκτώ αιώνες αργότερα, η Καθολική Εκκλησία επιμένει να αρνείται στις κόρες της Εύας την πρόσβαση στον άμβωνα. Οι φονταμενταλιστές μουσουλμάνοι, κυριευμένοι από τον ίδιο πανικό, ακρωτηριάζουν τα γεννητικά όργανα των γυναικών και καλύπτουν το πρόσωπο τους. Όσον αφορά τους ορθόδοξους χριστιανούς, ανακουφισμένοι που έχουν εξορκίσει την κακοτυχία, αρχίζουν τη μέρα τους ψιθυρίζοντας: «Ευχαριστώ, Θεέ μου, που δεν με έκανες γυναίκα».

Εφημερίδα Le Monde

Επιμέλεια Φλώρος Βασίλης
2ηρ Μαθηματικού

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ

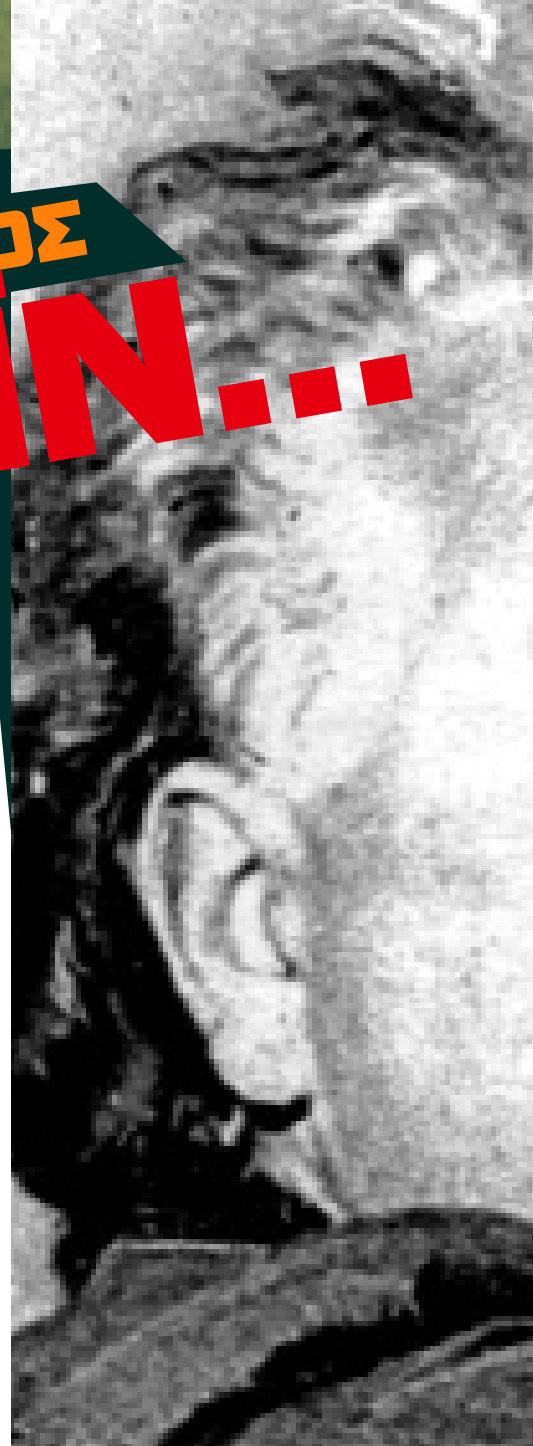
ΑΪΝΣΤΑΪΝ...

Το έτος που μας πέρασε συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την επαναστατική για την επιστήμη δημοσίευση της ειδικής θεωρίας της σχετικότητας από τον Albert Einstein. Με την αφορμή αυτή η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα θέλοντας να τιμήσει τον δημιουργό της ανακήρυξε το 2005 έτος Φυσικής-έτος Αϊνστάιν. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα να κατακλυστεί ο παγκόσμιος τύπος με αφιερώματα στο μεγάλο επιστήμονα και να πραγματοποιηθούν σε πολλά πανεπιστήμια ανά τον κόσμο ημερίδες για τη σχετικότητα και την εξέλιξη των ιδεών στο συγκεκριμένο πεδίο. Το πλήθος ωστόσο (των δημοσιογραφικών κυρίως) δημοσιευμάτων του προηγούμενου διαστήματος δεν έφερε στη δημοσιότητα κάτι άγνωστο σχετικά με τη ζωή του επιστήμονα και σε καμία περίπτωση δεν μύπησε ουσιαστικά τον απλό αναγνώστη στα ζητήματα με τα οποία ασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της ζωής του, ώστε να μετριάσει το δέος του απέναντι στην επιστήμη και τα "ιερά τέρατα" που την υπηρετούν. Και οι δυο παρατηρήσεις εξηγούνται εύκολα.

Πράγματι, δεν υπάρχει άλλος επιστήμονας στον 20ο τουλάχιστον αιώνα με προβολή ανάλογη με αυτή του Αϊνστάιν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να είναι εδώ και καιρό γνωστές πτυχές της κοινωνικής και (κυρίως) της προσωπικής ζωής του σε ένα πολύ ευρύ κοινό. Είναι ελάχιστοι οι πολίτες των χωρών του ανεπτυγμένου κόσμου που δεν γνωρίζουν κάτι για τον θείο Αλβέρτο, ενώ πολλά εκατομμύρια είναι εκείνοι που τον ξέρουν σαν τον αφηρημένο γερμανοεβραίο επιστήμονα με το φουβτωτό κεφάλι που συνήθιζε να μην φοράει κάλτσες και αφιέρωσε τη ζωή του

στη λύση σημαντικών αλλά εντελώς σκοτεινών για αυτούς προβλημάτων. Λιγότεροι είναι εκείνοι που γνωρίζουν μερικά πράγματα γύρω από τις θεωρίες του και πολύ πιο λίγοι εκείνοι που τις έχουν μελετήσει και είναι ικανοί να εκτιμήσουν το πραγματικό μέγεθος της επιστημονικής του συνεισφοράς. Λίγοι επίσης είναι εκείνοι που γνωρίζουν για τις κοινωνικοπολιτικές του δράσεις όπως η συμμετοχή του σε ειρηνιστικά και αντιρατσιστικά κινήματα, το ειρηνιστικό μανιφέστο Russell-Einstein και το άρθρο του με τίτλο «Γιατί σοσιαλισμός» στο πρώτο τεύχος της αριστερής επιθεώρησης Monthly Review.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της αρχικής διαπίστωσης που έχει να κάνει με το δέος που αισθάνεται ο απλός άνθρωπος απέναντι στην επιστήμη, τα επιτεύγματα της και τα πρόσωπα τα οποία ασχολούνται με αυτή, εξηγείται ως αποτέλεσμα δυο συνιστωσών. Οι συνιστώσες αυτές είναι από τη μια η αντικειμενική δυσκολία προσέγγισης από τον οποιοδήποτε επιστημονικών ζητημάτων λόγω των αυστηρών και εξειδικευμένων μεθόδων τους και από την άλλη ο ρόλος των ιδεολογικών μηχανισμών του καπιταλιστικού συστήματος και ο τρόπος με τον οποίο προβάλλεται από αυτούς η επιστήμη και τα επιτεύγματα της. Ο ρόλος των ιδεολογικών μηχανισμών ενός τρόπου παραγωγής (και δη του καπιταλιστικού) είναι η αναπαραγωγή της κυρίαρχης ιδεολογίας ώστε να διατηρείται αναλλοίωτη η δομή της βάσης του δηλαδή οι σχέσεις μεταξύ των διάφορων παραγόντων της παραγωγής. Στη περίπτωση της ουσιαστικής αποξένωσης του μέσου πολίτη από την επιστήμη και της απόδοσης σε αυτή μεταφυσικών διαστάσεων αυτό που επιδιώκεται είναι η

αναπαραγωγή ενός δομικού χαρακτηριστικού του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, του διαχωρισμού της διανοητικής από τη χειρονακτική εργασία (διαχωρισμός απαραίτητος για την ύπαρξη των καπιταλιστικών σχέσεων εκμετάλλευσης). Έτσι δεν είναι λίγες οι εκλαϊκευμένες δημοσιεύσεις πάνω στη σχετικότητα αλλά και οι βιογραφίες του (κάποιες γραμμένες και από φυσικούς και επιστημολόγους) που παρουσιάζουν τον Αϊνστάιν σαν πλάσμα πέρα απ' τον πραγματικό κόσμο, σαν πνεύμα κάποιου «πλατωνικού ουρανού» που ήρθε στο κόσμο τούτο για να φανερώσει με τη μεγαλοφυΐα του άγνωστες και απρόσιτες από το μέσο νου αλήθειες. Κανένα απ' αυτά τα δημοσιεύματα δεν

μονάδες, είναι ένα συλλογικό οικοδόμημα στο χτίσιμο του οποίου συνεισφέρει κάθε επιστήμονας βάζοντας το δικό του λιθαράκι. Η επιστήμη δεν είναι ο Νεύτωνας, ο Γκάους, ο Μάξγουελ, ο Αϊνστάιν και μερικά ακόμα διάσημα ονόματα, είναι και αυτοί (απλά τα δικά τους λιθαράκια ξεχωρίζουν σε μέγεθος από των υπολοίπων). Την αξία των συλλογικών διαδικασιών στην επιστήμη και την εκπαίδευση είχε υποστηρίξει πολλές φορές και ο ίδιος ο Αϊνστάιν, όπως στο άρθρο «γιατί σοσιαλισμός» όπου κάνει σφοδρή κριτική στον ανταγωνισμό, την ατομικότητα και την βούληση για εξουσία που καλλιεργείται στους ανθρώπους μέσα από τις δομές της καπιταλιστικής εκπαίδευσης. Έτσι οι θεωρίες της σχετικότητας τόσο της ειδικής (1905) όσο και της γενικής (1915) αποτέλεσαν τεράστιους σταθμούς στην εξέλιξη της επιστήμης αλλά και γενικότερα της ανθρώπινης σκέψης (ένα ολόκληρο φιλοσοφικό ρεύμα ο λογικός θετικισμός πάτησε πάνω σε αυτές) αφού άλλαξαν άρδην τις αντιλήψεις των επιστημόνων για το χώρο και το χρόνο, όμως σε καμία περίπτωση δεν είναι προϊόν παρθενογένεσης της διανοίας του Αϊνστάιν αλλά ένα σημείο καμπής μιας συλλογικής διανοητικής πορείας. Χαρακτηριστικό είναι ότι η διάσημη ομάδα του μετασχηματισμού Lorentz εισήχθη από τον ίδιο το Lorentz μερικά χρόνια πριν τη δημοσίευση για την ειδική σχετικότητα, αλλά εκείνος που πρώτος κατάλαβε το πραγματικό φυσικό της περιεχόμενο ήταν ο Einstein.

Όπως αναφέραμε ήδη, οι πτυχές της ζωής του Αϊνστάιν που ο πολύς κόσμος αγνοεί είναι αυτές που αφορούν την κοινωνικοπολιτική του δράση. Έτσι οι περισσότερες βιογραφίες που κυκλοφόρησαν μετά το θάνατο του Αϊνστάιν εξαντλούν τη σκιαγράφηση του πολιτικού του προφίλ με μεμονωμένα τοιπάτα του για διάφορα κοινωνικά θέματα (πόλεμος, ρατσισμός κ.α.) και το χαλαρό χαρακτηρισμό του ειρηνιστή. Όμως ο Αϊνστάιν υπήρξε κάτι πολύ περισσό-

τερο από αυτού του τύπου τις περιγραφές. Σε περιόδους δύσκολες όπως η περίοδος του 1ου παγκόσμιου πολέμου και ενώ διδασκε στο πανεπιστήμιο του Βερολίνου (στο οποίο είχε διοριστεί λίγο πριν την έναρξη του πολέμου) δε δίστασε να πάρει από την αρχή σαφή πολιτική θέση απέναντι στη συγκυρία. Καταδίκασε τον πόλεμο τον οποίο ανέγνωση ως σύγκρουση συμφερόντων των κυρίαρχων τάξεων των ισχυρών δυνάμεων της Ευρώπης, διαχωρίζοντας έτσι τη θέση του από το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα στο οποίο ήταν φιλικά προσκείμενος και τάσσοντας τον εαυτό του με τη μειοψηφία των αριστερών σοσιαλδημοκρατών και με τους κομμουνιστές οι οποίοι επίσης αντιδρούσαν στο πόλεμο έχοντας παρόμοια ανάλυση. Χαρακτηριστικό είναι μάλιστα ότι δε δίσταζε να καλεί τους φοιτητές του να μην καταταγούν στο Στρατό και να εκφέρει δημόσιο αντιπολεμικό λόγο εκμεταλλευόμενος τη φήμη που είχε αποκτήσει με τις πρόσφατες (τότε) πρωτότυπες δημοσιεύσεις του. Περιστατικά της ζωής του που σπάνια διαβάζει κανείς στο πλήθος των όσων έχουν γραφτεί γι' αυτόν, είναι οι συζητήσεις του με Ρώσους κομμουνιστές (ακόμα και με τον ίδιο το Λένιν) στα καφέ της Ζυρίχης κατά τη διάρκεια των σπουδών του στη τοπική πολυτεχνική σχολή τα τελευταία χρόνια του 19ου αιώνα αλλά και ο τρόπος με τον οποίο είχε πανηγυρίσει τη πτώση του Κάιζερ Βίλχελμ κατά την επαναστατική περίοδο που ακολούθησε τη λήξη του 1ου παγκόσμιου πολέμου κολλώντας στη πόρτα της αίθουσας το σημείωμα «τα μαθήματα ματαιώνονται-επανάσταση!». Πλούσια όμως σε πολιτικό ακτιβισμό υπήρξε και η περίοδος της ζωής του στην Αμερική (1933-1955) στην οποία κατέφυγε διωκόμενος από τους ναζί. Πρωτοστάτισε σε κινήματα κατά της ρατσιστικής βίας που υφίστανται εκείνη την εποχή οι νέγροι πολίτες ακόμα και από το επίσημο αμερικανικό κράτος. Κατά τη σκληρή περίοδο του μακαρθισμού καταδίκασε τις διώξεις των κομμουνιστών και αναστάτωσε την παγκόσμια κοινή γνώμη με τη προσπάθεια που κατέβαλε για να σώσει το ζεύγος Ρό-

μπαίνει στο κόπο να τον τοποθετήσει στον ιστορικό χρόνο που εργάστηκε και έδρασε, να εξετάσει το γενικότερο πλαίσιο των επιστημονικών ιδεών της εποχής του, να δει το έργο του σαν την επιστημονική συνέχεια και ευφυή σύνθεση ιδεών εξ ίσου μεγάλων στοχαστών του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα και να αναδείξει εκείνα τα στοιχεία που του προσδίδουν πρωτοτυπία και πληρότητα σε σύγκριση με τις μέχρι τότε εργασίες συνάδελφων του. Αντίθετα ο Αϊνστάιν παρουσιάζεται ως ο μοναδικός γνήσιος πατέρας των ιδεών για το χωροχρόνο και όλη η θεωρητική φυσική (η σχετική με αυτά τα ζητήματα) πριν απ' αυτόν είναι σαν να μην υπήρξε ποτέ.

Η επιστήμη όμως δεν χτίζεται από

Ζενμπεργκ από την ηλεκτρική καρέκλα στέλνοντας προσωπικές επιστολές στο πρόεδρο Τρούμαν δυστυχώς όμως χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα. Χαρακτηριστική όμως είναι την ίδια αυτή περίοδο (μετά τη λήξη του 2ου παγκόσμιου πόλεμου με τη ρύψη των δυο ατομικών βομβών) η ευαισθητοποίηση του για το ζήτημα της παγκόσμιας πυρηνικής απειλής. Στρατεύεται στο παγκόσμιο ειρηνιστικό κίνημα, ασκεί σφοδρή κριτική στο πρόεδρο Τρούμαν για τη ρύψη της βόμβας και λίγους μήνες πριν πεθάνει συντάσσει με το φίλο του φιλόσοφο και μαθηματικό Μπέρτραντ Ράσελ το ειρηνιστικό μανιφέστο Αϊνστάιν-Ράσελ το οποίο υπογράφουν

εκατό γνωστοί επιστήμονες (ανάμεσα τους πολλά Νόμπελ) και το οποίο καλεί τη παγκόσμια κοινότητα να απαιτήσει το διεθνές πυρηνικό αφοπλισμό. Η απέλαση του από τις ΗΠΑ γίνεται σχεδόν βέβαιη αλλά την κυβέρνηση και το FBI προλαβαίνει ο καρκίνος του. Τα παρακάτω στιχάκια που γράφηκαν από χρονικογράφο της εποχής σε κάποια λαϊκή εφημερίδα της Αμερικής είναι χαρακτηριστικά:

**Με το φουντωτό κεφάλι, προφεσόρε, πες
Πες μας πως δεν είσαι με τους κομμουνιστές.
Πες μας πως δεν τρως στα στενά σοκάκια
Καπιταλιστές και μικρά παιδάκια.
Πες μας πως δεν είσαι ο Αϊνσταϊνίστακι
Μόνο μια καμπύλωση στη μορφή του Τρότσκι.**

Ο Αϊνστάιν υπήρξε σί' αλήθεια ένας μεγάλος δάσκαλος για την ανθρωπότητα. Δεν μας δίδαξε όμως μόνο τη σχετικότητα και τα μυστικά του χωροχρόνου, μας έδειξε με την προσωπική του στάση ότι ο ρόλος του επιστήμονα μέσα σε μια κοινωνική δομή δεν πρέπει να είναι σε καμία περίπτωση η πολιτι-

κή ουδετερότητα και η υποταγή στα κελεύσματα της οποιασδήποτε εξουσίας. Γι' αυτή τη συνεισφορά του ελάχιστα γράφηκαν στον αστικό τύπο και ακόμα πιο λίγα ειπώθηκαν στις συζητήσεις που έγιναν προς τιμήν του στα διάφορα πανεπιστήμια του κόσμου το έτος που μας πέρασε.

Κλείνουμε αυτό το άρθρο με την παράθεση ενός αποσπάσματος από την αλληλογραφία του Einstein με τον William Friendless που αναφέρεται στις ακροασίες McCarthy και συμπυκνώνει την αντίληψη του για τη στάση του διανοούμενου απέναντι στην εξουσία.

«Κάθε διανοούμενος που καλείται ενώπιον αυτών των επιτροπών οφείλει να αρνηθεί να καταθέσει. Με άλλα λόγια πρέπει να είναι προετοιμασμένος για φυλάκιση και οικονομική καταστροφή... προς το συμφέρον της πολιτιστικής ευημερίας της χώρας του»

Γιάννης Μανώλης
Φάσμα Φυσικού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ

Ο Καραθεοδωρής θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους μαθηματικούς του 20ου αιώνα. Γεννήθηκε στο Βερολίνο το 1873 και πέθανε το 1950 στο Μόναχο. Το 1891 εισήχθη στη στρατιωτική σχολή του Βελγίου, αποφοίτησε το 1895 και πήγε στη Λέσβο όπου συμμετείχε σε έργα οδοποιίας. Το 1898 πήγε στην Αίγυπτο, όπου εργάστηκε ως Μηχανικός στο φράγμα του Ασιούτ. Εκεί άρχισε τις πρώτες του μελέτες πάνω στα Μαθηματικά και μάλιστα έκανε τις πρώτες του μετρήσεις στην κεντρική είσοδο της πυραμίδας του Χέοπος, τις οποίες δημοσίευσε. Μετά την μελέτη αυτή παράτησε το επάγγελμα του μηχανικού και αποφάσισε να ασχοληθεί με τα μαθηματικά. Έφυγε για το Βερολίνο και το 1900 γράφηκε στην μαθηματική σχολή του Βερολίνου. Εκεί γνωρίστηκε με τους σπουδαιότερους μαθηματικούς της εποχής. Στα τέλη του 1903 ο Καραθεοδωρής έγραψε διδακτορική διατριβή για τις μη συνεχείς λύσεις στον λογισμό των μεταβολών και την παρουσίασε τον Ιούλιο του 1904. Έπειτα επιστρέφοντας στο σπίτι του στις Βρυξέλλες έγραψε την υφηγεσία του με θέμα ισχυρά μέγιστα και ελάχιστα των απλών ολοκληρωμάτων την οποία παρουσίασε στο πανεπιστή-

μιο του Γκέντιγκεν, όπου τον Μάρτιο του 1905 αναγορεύθηκε υφηγητής στο πανεπιστήμιο ενώ βρισκόταν στο δέκατο εξάμηνο σπουδών του, πράγμα που αποτελούσε ρεκόρ για τα Γερμανικά πανεπιστήμια. Ο Καραθεοδωρής εργάστηκε σε πολλές περιοχές των Μαθηματικών και οι έρευνες του συνήθως αρχίζαν όταν προηγούνταν κάποια συζήτηση με τους μαθηματικούς που συναντούσε. Το 1908 πήγε στην Βόννη όπου δούλεψε πάνω στον Ισοπεριμετρικό πρόβλημα και το 1909 έγινε καθηγητής στο πολυτεχνείο του Ανόβερο. Στο Ανόβερο άρχισε να μελετά ορισμένες βασικές αρχές της θερμοδυναμικής διατυπώνοντας δυο αξιώματα. Οι Γερμανοί θεωρητικοί εκείνη την εποχή όπως ο Μαξ πλανκ ενδιαφέρθηκαν για εκείνες τις εργασίες και έτσι ο Καραθεοδωρής έγινε μια σεβαστή προσωπικότητα. Το 1910 έγινε τακτικός καθηγητής στο Πολυτεχνείο του Μπρεσλάου στην Πολωνία, όπου ασχολήθηκε με την θεωρία των συναρτήσεων. Το 1913 ο Κλαϊν αποχωρώντας από την έδρα του στο Πανεπιστήμιο του Γκέντιγκεν έδωσε την θέση του στον Καραθεοδωρή, όπου συνέχισε τις έρευνες του σε διάφορα ζητήματα. Το 1918 ανέλαβε την έδρα του Σβαρτς στο Βερολίνο και το

1919 ανακηρύχθηκε μέλος της πρώσιγκης ακαδημίας επιστημών. Το 1920 ο Ε.Βενιζέλος κάλεσε τον Καραθεοδωρή να οργανώσει το πανεπιστήμιο της Σμύρνης και έμεινε εκεί ως την μικρασιατική καταστροφή. Ο Καραθεοδωρής κατορθώνοντας να διασώσει την πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη ήρθε στην Αθήνα μεταφέροντας την βιβλιοθήκη. Στην Αθήνα δίδαξε στο πανεπιστήμιο Αθηνών και το 1923-24 στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Το 1924 διορίστηκε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου, όπου και παρέμεινε εκεί ως το θάνατό του. Το 1930 επέστρεψε στην Αθήνα και συνέβαλε στην αναδιοργάνωση του πανεπιστημίου Αθηνών. Όμως ήδη από το 1927 ήταν τακτικό μέλος της ακαδημίας Αθηνών. Ο Καραθεοδωρής επίσης ήταν μέλος των ακαδημιών του Βερολίνου, Γκέντιγκεν, Μονάχου, Μπολόνια, λυγκέων και το 1936 του απονεμήθηκε το μετάλλιο Φηλντς κατά την διάρκεια του διεθνούς μαθηματικού συνεδρίου στο Όσλο. Ο Καραθεοδωρής με τις έρευνες του στην θερμοδυναμική συνέβαλε στην έρευνα του Αϊνστάιν για την μεγαλειώδη εργασία του τελευταίου στην ειδική θεωρία της σχετικότητας.

Καραπέτσ Στεφανος, ΕΝΤΡΟΠΙΑ Χημικού

Ο ΜΑΡΞ ΣΤΟ Σ(Τ)ΟΧΟ

Το Σόχο είναι ένα προάστιο του Λονδίνου. Κάποτε έμενε εκεί σε ένα φτωχικό σπίτι με την οικογένειά του ο Κάρολος Μάρξ. Ο Μάρξ δεν πίστευε στην μετά θάνατον ζωή. Και δεν συμπαθούσε καθόλου την γραφειοκρατία. Όμως στις μέρες μας του δόθηκε η ευκαιρία να ξαναπεράσει για λίγο από το Σόχο, όμως η #@%ΧΧ# γραφειοκρατία τον έστειλε στο Σόχο της Νέας Υόρκης. Δεν βαριέσαι. Μια η άλληη.

Λοιπόν, ο Μαρξ έχει πεθάνει. Τουλάχιστον έτσι υποστηρίζουν οι περισσότεροι. Και έχουν δίκιο. Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα. Έχει μείνει από αυτόν ένα φαντασματάκι. Ξέρετε, τα φαντάσματα είναι πάντα λίγο ύποπτα, πλανιούνται πάνω από ηπιείρους, πάνω από κεφάλια και ενίοτε εμφανίζονται ολοζώντανα μπροστά μας. Τόσο ζωντανά που είναι δύσκολο να τα αγνοήσουμε.

Στην σκηνή του Θεάτρου Προσκίνιο ο Αγγ.Αντωνόπουλος υποκρίνεται ένα μάλλον καλοκάγαθο φάντασμα του Μαρξ. Και μάλλον η ερμηνεία είναι σωστή. Ο Μαρξ αν εξαιρέσουμε τις όποιες εξάρσεις του δεν ήταν (είναι;) ένα φάντασμα φοβιστικό. Απλά έτυχε να ζήσει την καταπίεση των ανθρώπων του καιρού του. Και να αφιερώσει την ζωή του στο να την εξηγήσει. Και την εξήγησε. Βέβαια του πήρε μερικές σελίδες παραπάνω. Ε, τέλος πάντων έγραψε το Κεφάλαιο. Που μερικοί το θεωρούν ιδρυτικό κείμενο μιας επιστήμης. Που δυστυχώς δεν έχει μόνο ένα κεφάλαιο. Εξάλλου τα Κεφάλαια είναι πολλά. Και κατά πως λέει ο Μαρξ ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Στις εφημερίδες της Νέας Υόρκης διαβάζει για τον πόλεμο στο Ιράκ. Ε, κάτι είχε καταλάβει και αυτός για την φύση του κεφαλαίοκρατικού συστήματος καθώς φαίνεται. Και δεν έχουν αλλάξει και πολύ τα πράγματα. Επίσης το Κεφάλαιο γιγαντώνεται (που να δείτε το βιβλίο). Πως; Κάτι για υπεραξία λέει ο Μαρξ. Λοιπόν η εφημερίδα λέει

ότι τα 4/5 του ΑΕΠ των ΗΠΑ είναι... Προφανώς οι υπόλοιποι είναι ανίκανοι και τεμπέληδες. Δεν έχουν καταλάβει καλά το αμερικάνικο όνειρο.

Μ' αυτά και μ' αυτά, μάλλον ο τύπος είχε δίκιο. Και μην νομίζεται ότι ήταν από τους φιλοσόφους που κάθονται στην πολυθρόνα τους. Δεν τον χωρούσε εξάλλου (όχι μόνο λόγω βάρους). Δεν του αρκούσε να κατανοήσει τον κόσμο της εκμετάλλευσης. Έπρεπε και να τον αλλάξει. Και λίγοι ξέρουν πόσα έκανε για αυτό. Στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο κάλεσε τους εργάτες όλου του κόσμου να ενωθούν για να σπάσουν τις αλυσίδες τους. Και γεννήθηκε ένα φάντασμα πάνω από την Ευρώπη. Και αυτό το φάντασμα ήταν (και είναι) πράγματι φοβιστικό (για κάποιους). Το Φάντασμα του Κομμουνισμού. Το φάντασμα του αγώνα για μια κοινωνία πιο ελεύθερη και δημοκρατική χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Ο θεατρικός μονόλογος του Howard Zinn είναι μια πολύ καλή εισαγωγή στο βίο και την πολιτεία του Κάρολου Μαρξ. Γραμμένο λίγο μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, επιχειρεί να παρουσιάσει τον Μαρξ όπως τον αντιλαμβανόταν σαν αριστερός αμερικάνος διανοούμενος, και να γλιτώσει τους συμπατριώτες του από τους τόνους αντικομμουνιστικής προπαγάνδας που δέχονταν.

Στο όνομα του Μαρξισμού και στο όνομα του Κομμουνισμού έγιναν εγκλήματα. Πολύ λιγότερα από όσα διαδίδει η προπαγάνδα, αλλά έγιναν. Μόνο που ο

Μαρξ δεν ήταν μαρξιστής. Και τα έπαιρνε αγρίως με τον δογματισμό γύρω από την θεωρία του. Βεβαίως με τα λάθη της προσπάθειας οικοδόμησης του σοσιαλισμού της ΕΣΣΔ κάποιοι επιχειρήσαν να αμαυρώσουν την ιστορία του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος.

Το συμβούλιο της Ευρώπης επιχειρεί σήμερα να καταδικάσει την κομμουνιστική ιδεολογία και να παρουσιάσει τους κομμουνιστές ως σιγνούς δολοφόνους εξομοιώνοντας τους με τους ναζιστές.

Λοιπόν ο Μαρξ και τα παιδιά του είναι πάλι στο στόχο. Περίεργο πως μεγάλοι και σοφοί άνθρωποι φοβούνται ακόμα τα φαντάσματα.

Ίσως γιατί αυτά τα φαντάσματα έδωσαν το αίμα τους για την Αντιφασιστική Νίκη, έδωσαν το αίμα τους για την ελευθερία και τη δημοκρατία στη χώρα τους, γιατί αυτά τα φαντάσματα πλανιούνται ακόμα πάνω από την Ευρώπη με το ΟΧΙ στο Ευρωσύνταγμα, με το Ευρωπαϊκό Κόμμα της Αριστεράς, με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ. Όπως δήλωσε και ο Μίκης Θεοδωράκης δεν πρόκειται να ξεχάσουμε τους νεκρούς συντρόφους μας Κομμουνιστές. Ακόμα κι αν δεν μας αρέσει να μιλάμε για νεκρούς.

Ο Μαρξ και τα φαντάσματά του είναι εδώ. Και δεν θα φύγουν όσο υπάρχει εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Και αυτά τα φαντάσματα δεν είναι ούτε άσπρα ούτε αόρατα.

Μηρουζος Γιαννης
Φάσμα Φυσικού

DADA

Βρισκόμαστε στη Ζυρίχη, το 1916. Η Ζυρίχη και ολόκληρη η Ελβετία είναι το μόνο μέρος στην ταραγμένη από τον πόλεμο Ευρώπη που κάποιος θα μπορούσε να εκφράσει τις απόψεις του χωρίς καμία λογοκρισία και κανένα κόστος.

Ηταν, λοιπόν, το καταφύγιο για πολλούς καλλιτέχνες που ήταν αντίθετοι στον πόλεμο, η βαρβαρότητα του δεν ταίριαζε στις ευαίσθητες ψυχές τους... Εδώ γεννιέται το DADA, ο ντανταϊσμός. Οι ντανταϊστές προσπάθησαν μέσα από την ποίηση, το θέατρο, τη γραφιστική, την αρχιτεκτονική, τη μουσική, τη λογοτεχνία, ακόμα και τη διαφήμιση να αντιταχθούν όχι μόνο στον πόλεμο, αλλά και σε κάθε στερεότυπη μορφή τέχνης της εποχής. Αυτή η θέση τους για τον πόλεμο τους διαχωρίζει από άλλους καλλιτέχνες, όπως ο Ιταλός φουτουριστής Boccioni ή ο Γερμανός εξπρεσιονιστής Beckmann που εκθειάζουν τον πόλεμο και τον θεωρούν αναγκαίο για το μέλλον της Ευρώπης. Άλλη διαφορά από τα υπάρχοντα ρεύματα τέχνης-γερμανικός εξπρεσιονισμός, γαλλικός κυβισμός, ιταλικός φουτουρισμός- είναι η "παγκοσμιοποίηση" του. Ντανταϊστές δημιουργούν στη Ζυρίχη, στο Βερολίνο, στο Παρίσι, στο Ανόβερο, στην Κολωνία, ακόμη και στη Νέα Υόρκη.

Η γέννηση του DADA ταυτίζεται από τους περισσότερους με την ίδρυση στη Ζυρίχη του Cabaret Voltaire από τον Hugo Ball. Το φημισμένο αυτό cabaret ήταν χώρος έκφρασης της τέχνης των ντανταϊστών. Μια τέχνη που είχε στόχο να σοκάρει και να προκαλέσει το κοινό. Ποτέ δεν ήξερες τι θα αντίκριζες σε μία εκδήλωση του cabaret. Χαρακτηριστικό ήταν ότι ακόμη και το πρόγραμμα της εκδήλωσης ήταν πολλές φορές παραπλανητικό, ακριβώς για να ενοχληθεί το κοινό. Όσο περισσότερο εξαγριωμένο και σοκαρισμένο ήταν το κοινό στο τέλος μιας εκδήλωσης, τόσο πιο πετυχημένη τη θεωρούσαν οι διοργανωτές της.

Η τέχνη του DADA διακρίνεται από έναν εσκεμμένο παραλογισμό και από μία απόρριψη για τα κυρίαρχα ιδανικά της τέχνης. Έτσι οι ντανταϊστές απολαμβάνουν να απαγγέλουν "ηχητικά ποιήματα" (sound-poems) και να ρίχνονται στην τέχνη του κολαζ και του φωτομονταζ. Επινοητής των ιδιαίτερων αυτών ποιημάτων είναι ο Hugo Ball. Ένα βραδυ εμφανίζεται στο cabaret φέρνοντας ένα avant-garde κοστούμι σχεδιασμένο από τον Janco, παρουσιάζει τον εαυτό του ως τον Πάπα του ντανταϊσμού και ξαφνικά ξεκύνονται από το στόμα του οι ακατανόητες λέξεις: "Gadgi beri bimba/glandridi lauli lonni cadori/gadjama bim beri glassala..." Η γλώσσα αδειάζεται από κάθε νόημα. Είναι η αντίληψη των ντανταϊστών για την ουσία του πνεύματος, την ελευθερία της έκφρασης στην πράξη. Οι γλώσσες αναμιγνύονται για να καταστρέψουν τα εθνικά και κοινωνικά εμπόδια. Είναι η ειρωνική απάντηση στον εθνικισμό των ευρωπαϊκών κρατών κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το DADA γίνεται στάση ζωής και τρόπος σκέψης, αναφέρεται σε όλες τις κουλτούρες και σε καμία DADA means nothing. We want to change the world by nothing-Richard Huelsenbeck.

Πράγματι, το DADA δεν έχει, ή τουλάχιστον δεν αναφέρεται πουθενά να έχει, ιδιαίτερη σημασία. Ακόμη και οι εκφραστές του διαφωνούσαν στο ποιός βρήκε αυτό το όνομα. Πάντως η πιο αξιόπιστη άποψη λέει πως βρέθηκε από το Hugo Ball και τον Richard Huelsenbeck, καθώς έψαχναν σε ένα γερμανογαλλικό λεξικό να βρουν όνομα για μία τραγουδίστρια που θα εμφανιζόταν στο cabaret. DADA στα γαλλικά σημαίνει το αλογάκι στη γλώσσα των παιδιών.

Σε αντίθεση με τους ντανταϊστές στη Ζυρίχη που βασικά δημιούργησαν ένα cabaret για την τέχνη, οι "συνάδελφοί" τους στο Βερολίνο έκαναν και πολιτικές παρεμβάσεις, κυρίως μέσω των περιοδικών που εξέδιδαν. Εξαιτίας της λογοκρισίας τα περισσότερα από αυτά δεν είχαν ποτέ ένα δεύτερο τεύχος, ενώ άλλα έβγαιναν κάθε φορά με διαφορετικό τίτλο. Πάντως, εξαιρετικό δείγμα ντανταϊστικού περιοδικού είναι αυτό που εκδιδόταν από τον ποιητή Tristan Tzara στη Ζυρίχη από το 1917 μέχρι το 1919, ενώ το 1920 μετακόμισε στο Παρίσι με τον εκδότη του. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στο τρίτο τεύχος του περιοδικού στο οποίο γίνονται πρωτοποριακοί τυπογραφικοί πειραματισμοί. Για να μην αδικούμε τους Βερολινέζους, η αλήθεια είναι ότι ήταν αυτοί που επιδόθηκαν με επιτυχία στην τέχνη του φωτομονταζ. Δημόσια πρόσωπα (πολιτικοί, καλλιτέχνες, αθλητές), τίτλοι εφημερίδων, σκόρπιες φράσεις και αναγνωρίσιμα αντικείμενα συνθέτουν μία άμεση και επίκαιρη μορφή τέχνης.

Στη Νέα Υόρκη κύριοι εκπρόσωποι του κινήματος ήταν οι Γάλλοι Francis Picabia και Marcel Duchamp και ο Αμερικανός Man Ray. Εδώ δεν τους ενδιαφέρει η πολιτική, εξάλλου ο πόλεμος που συγκινεί τους Ευρωπαίους ντανταϊστές είναι πολύ μακριά. Χαρακτηριστική είναι η κλευστική ματιά στην τεχνολογική πρόοδο. Ο Picabia ζωγραφίζει την υπέροχη "Parade Amoureuse" το 1917, μια μηχανή που τα μέρη της αντιπροσωπεύουν τα δύο φύλα και η λειτουργία της τη μεταξύ τους σχέση. Λέει ο Picabia: "Ζούμε στην εποχή της μηχανής. Ο άνθρωπος έφτιαξε τη μηχανή κατ'εικόνα του. Έχει άκρα που κουνιούνται, πνεύμονες που αναπνέουν, καρδιά που χτυπάει, ένα νευρικό σύστημα που διαρέεται από ρεύμα. Ο φωνογράφος είναι η εικόνα της φωνής του, η φωτογραφική μηχανή η εικόνα του ματιού του". Εν τω μεταξύ ο

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΗΣ

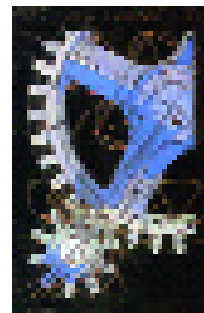
Duchamp εισάγει τα "ready-mades", τα οποία επηρέασαν πάρα πολύ τη μοντέρνα τέχνη. Είναι καθημερινά, χρήσιμα αντικείμενα που αναγορεύονται σε έργα τέχνης επειδή έτσι αποφάσισε ο καλλιτέχνης. Σοκ στην ακαδημαϊκή καλλιτεχνική κοινότητα προκάλεσε μία κοινή τουαλέτα που παρουσιάστηκε το 1917 από το Duchamp με τον τίτλο "Συντριβάνι".

Στο Παρίσι ήρθε η τελευταία αναλαμπή, αλλά και ο θάνατος του ντανταϊσμού. Το 1918 αρχίζουν διαδοχικά να επιστρέφουν στο Παρίσι- το είχαν εγκαταλείψει για να αποφύγουν το στρατό- οι καλλιτέχνες Breton, Aragon και Soupault. Τους ακολουθούν ο Picabia, ο Duchamp και ο Man Ray. Τελικά, η άφιξη του Tzara από τη Ζυρίχη σηματοδοτεί την ίδρυση του ντανταϊσμού στο Παρίσι. Όλα άρχισαν μία Παρασκευή στη λογοτεχνική βραδιά του περιοδικού "Litterature" του Breton. Το DADA στο Παρίσι μοιάζει με το DADA στη Ζυρίχη, αν και τώρα λείπουν οι γνωστές εκδηλώσεις-παραστάσεις. Εδώ οι ντανταϊστές εκφράζονται μέσω των αμέτρπων περιοδικών που εκδίδουν. Σχεδόν κάθε καλλιτέχνης έχει το δικό του περιοδικό που περιέχει τα δικά του μανιφέστο, ποιήματα και δοκίμια ή και των φίλων του. Ο θάνατος του DADA τοποθετείται στην έκδοση του πρώτου τεύχους της δεύτερης περιόδου του "Litterature" όπου μεταξύ άλλων δημοσιεύεται ένα κείμενο του Breton για τα όνειρα και μια συνέντευξη του Freud στον Breton. Έτσι, ανοίγει ο δρόμος στο σουρεαλισμό που τόσο επηρέαστηκε από το υποσυνείδητο και τις τεχνικές του αυτοματισμού και του τυχαίου στην τέχνη. Πράγματι το 1924 ο Breton γράφει το "Πρώτο Σουρεαλιστικό Μανιφέστο" και οι εναπομείναντες ντανταϊστές ακολουθούν με ενθουσιασμό.

Ο ντανταϊσμός αναγεννήθηκε πολλές φορές στις επόμενες δεκαετίες. Οι Γάλλοι Νεορεαλιστές μάλιστα αυτοαποκαλούνταν Νεοντανταϊστές. Πάντως ο Richard Huelsenbeck αναρωτιόταν αγριεμένος: "Πώς τολμούν αυτοί οι άνθρωποι- πείτε τους καλλιτέχνες ή όπως αλλιώς θέλετε- πώς τολμούν να αποκαλούν τους εαυτούς τους ντανταϊστές;" ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΝΤΑΝΤΑΪΣΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ DADA; "Άφρησα τα παλιά φρούρια της τέχνης να πέσουν από τα όνειρα. Τα όνειρα είναι πιο δυνατά από τις βόμβες. Τι είναι οι πτήσεις των υπερηχητικών αεροπλάνων αν συγκριθούν με τις πτήσεις

των αγίων, των ονειροπόλων και των ποιητών;" Hans Arp "Το DADA θέλει ξανά και ξανά κίνηση, βλέπει την ειρήνη μόνο μέσα στην αταξία". Raoul Hausmann "Θέλω να θολώσω αυτά τα στενά όρια μέσα στα οποία εμείς οι εγωκεντρικοί άνθρωποι θέλουμε να περιορίσουμε όλα όσα θέλουμε να επιτύχουμε". Hannah Hoch "Το DADA είναι σαν τις ελπίδες σου: τίποτα, σαν τον παραδεισό σου: τίποτα, σαν τα είδωλά σου: τίποτα, σαν τους ήρωές σου: τίποτα, σαν τους καλλιτέχνές σου: τίποτα, σαν τις θρησκοκείες σου: τίποτα." Picabia

Βουγιουκλάκη Ελένη
Φάσμα Φυσικού

Η ΑΥΓΗ

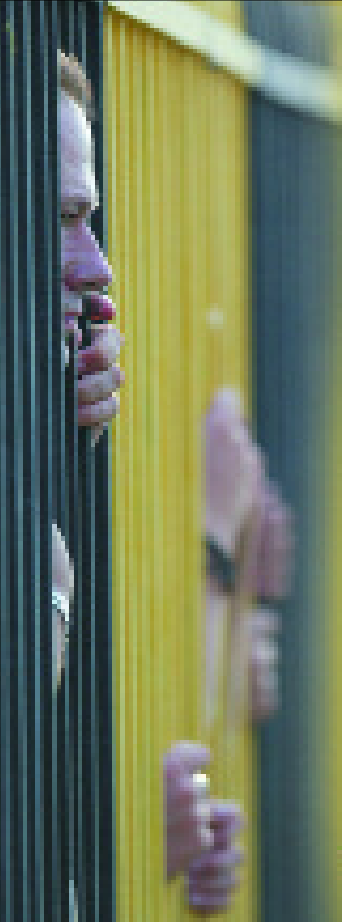

**Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΠΡΩΙΝΗ ΣΑΣ
ΕΝΦΕΡΩΣΗ**

ΚΑΙ ΜΑΤΙ

αναγνωρίσεις **Επιμέλεια**

Ευθύμων ΠΡΟΟΔΟΣ **ΠΑΙΔΕΙΑ**
ΑΝΕΡΓΙΑ

Όταν η αλληλεγγύη
δράση πλησιάζει, στο
παιδικό δωμάτιό της;

ΕΣΥ

Ως παρουσιάστρις

**ΑΠΛΟΣ
ΘΕΑΤΗΣ;**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΟΥ

αριθ. **94.6** με τον καλύτερο
ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΙΚΟ ΡΟΛΟ

Η ΕΠΟΧΗ

Εφημερίδα «Η ΕΠΟΧΗ» για την Κομμουνιστική Ανανέωση για το Σοσιαλισμό

ΚΟΚΚΙΝΟ

για την ανακίνηση της αριστεράς και το σοσιαλισμό

bubble

LAUNDRY

ΠΛΑΝΤΗΡΙΑ ΣΤΕΓΝΩΤΗΡΙΑ
ΑΥΤΟΜΕΣΥΤΗΡΗΤΗΣΙΣ
ΣΤΙΒ ΝΟΚΛΩΝΑΥΤΕΙΡΙΑ

INTERNET

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

STORE

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ!

ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ!

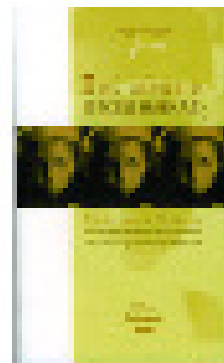
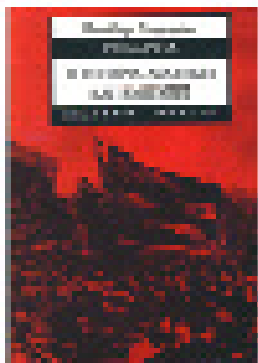
Το πρωτοποριακό κατάστημα Bubble άνοιξε δίπλα σας και σας προσφέρει:

- Πλύσιμο - στέγνωμα ρούχων στα υαερούγχρωα πλυντήρια και στεγνωτήριά του με καρμιαποδέκτη (Self Service).
- Πλύσιμο - στέγνωμα - σιδερώμα ρούχων, κουβερτών, παλιωμένων σεντονιών, τραπεζομάντιλων, πετοκιών
- Λοσιμο, οικολογικό στεγνό καθάρισμα
- Καθάρισμα - βάψιμο δερμάτινων
- Πρόσβαση στο διαδίκτυο (Internet) και δυνατότητα εκτύπωσης
- Τηλέφωνο και Fax

Βρισκόμαστε:

Γρα. Κουσιόδη 81, 15772 Ζεγγράμωα, Τηλ. - Fax. 210 777 39 38
Μια στάση πριν το τέρμα του λαιφ. 608

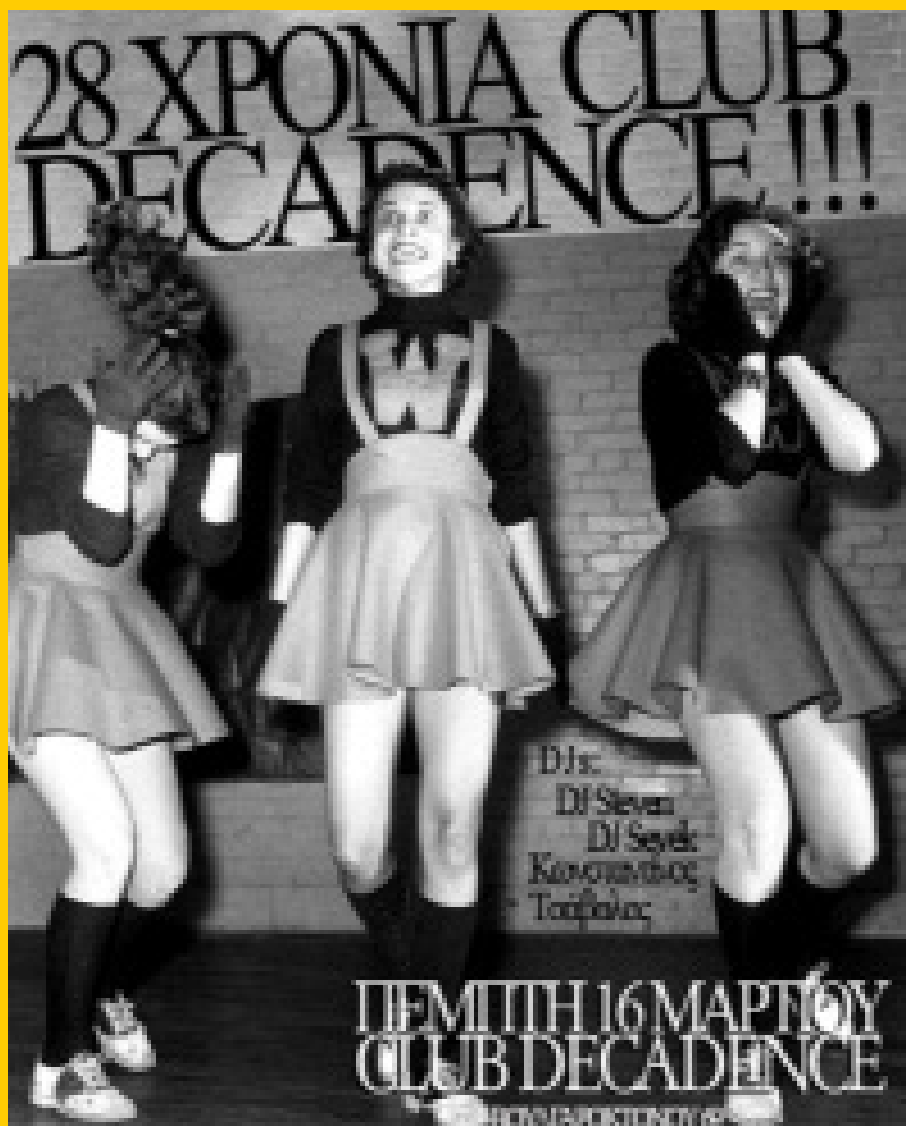

Παύλος Σαμαράς
1907-1968, η εποχή
Αθήνας και ο αγώνας

Κ. Σαμαράς, Α. Μίνας,
Α. Παυλίδης
"Μεταπολεμική", η
εποχή και ο πόλεμος

Σταγίρ Αγγαρί
1904 είναι ο Παυλίδης

ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ εκδόσεις - βιβλιοπωλείο
Γρη. Μπαχάκη 43 - 210 3307348

Αθήνα 4-7 Μάρτ 2006
ΠΡΩΗΝ ΔΥΤΙΚΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ

ΔΙΚΟΙΝΩΝΙΚΟ Ευρωπαϊκό Φόρουμ

Οι δρόμοι της αντίστασης οδηγούν στην Αθήνα

Ενάντια στο νεοφιλελεύθερο θερισμό, το πατολογικό και τον πόλεμο

www.socialforum.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
ΦΟΡΟΥΜ